

Motivace studentů ke studiu na zahraniční univerzitě

Andrea Minaříková

Bakalářská práce
2017

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta humanitních studií

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta humanitních studií

Ústav pedagogických věd

akademický rok: 2016/2017

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Andrea Minaříková**
Osobní číslo: **H140513**
Studijní program: **B7507 Specializace v pedagogice**
Studijní obor: **Sociální pedagogika**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Motivace studentů ke studiu na zahraniční univerzitě**

Zásady pro vypracování:

Zpracování rešerše a studium odborné literatury.
Vymezení terminologie a terminologických východisek z oblasti mobility studentů, motivace ke studiu v zahraničí a internacionalizace.
Příprava metodiky empirické části, zpracování projektu výzkumu a stanovení výzkumného problému.
Realizace kvantitativního výzkumu formou dotazníku.
Zpracování a vyhodnocení získaných dat, včetně jejich interpretace.
Prezentace výsledků výzkumu, jejich shrnutí a doporučení pro praxi.

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

CHRÁSKA, Miroslav. Metody pedagogického výzkumu: základy kvantitativního výzkumu. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-1369-4.

ŘÍČAN, Pavel. Psychologie osobnosti: obor v pohybu. 6., rev. a dopl. vyd., Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3133-9.

KERHART, Lukáš. Cestování: nejlepší životní investice : první opravdový kariérní rádce pro mladého člověka. Praha: Grada, 2016. ISBN 978-80-271-0060-6.

LUKÁŠOVÁ, Růžena. Organizační kultura a její změna. Praha: Grada, 2010. Expert. ISBN 978-80-247-2951-0.

ANDRYSOVÁ, Pavla, Jana MARTINCOVÁ a Vendula MACHÁČKOVÁ. Profesní kontext sociální pedagogiky: motivace studentů k výkonu. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Fakulta humanitních studií, 2014. ISBN 978-80-7454-464-4.

Vedoucí bakalářské práce:

Mgr. Michaela Lukešová
Ústav pedagogických věd

Datum zadání bakalářské práce:

29. listopadu 2016

Termín odevzdání bakalářské práce:

26. dubna 2017

Ve Zlíně dne 29. listopadu 2016

doc. Ing. Anežka Lengalová, Ph.D.
děkanka

L.S.

Mgr. Jakub Hladík, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹⁾;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²⁾;
- podle § 60³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlině právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60³⁾ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlině, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlině na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlině nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že

- elektronická a tištěná verze bakalářské práce jsou totožné;
- na bakalářské práci jsem pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval.
V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.

Ve Zlině 19. 2. 2017

Milan Kováčik

¹⁾ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací;

²⁾ Vysoká škola nevydává a zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) *Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.*

(3) *Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.*

2) *zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:*

(3) *Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vyrobené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).*

3) *zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:*

(1) *Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst.*

3). *Odporá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.*

(2) *Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.*

(3) *Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlídí k vyšší výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.*

ABSTRAKT

Předložená bakalářská práce se zabývá motivací studentů ke studiu na zahraniční univerzitě. Jejich získanými zkušenostmi, ale také dovednostmi a znalostmi. Dále se věnujeme pojmu internacionalizace, jak z hlediska historie, tak z hlediska současnosti. Cílem práce je zjištění motivace, ať už vnější nebo vnitřní. Dále také limitace a získané zkušenosti ze studia na zahraniční univerzitě. K realizaci výzkumu byl zvolen elektronický dotazník.

Klíčová slova: internacionalizace, mobilita studentů, vnější a vnitřní motivace, zahraniční univerzita, Erasmus+

ABSTRACT

Presented thesis deals with motivation of students to study at the foreign university. Their acquired experiences, skills and knowledge. This thesis is focused on internacionalization, historical and contemporary perspective. The aim of this bachelor thesis is to find motivation of students, extrinsic and intrinsic motivation. Next current view to limitation and acquired experiences from foreign university. The implementation of this research method is chosen electronic questionnaire.

Keywords: internacioalization, students mobility, extrinsic and intrinsic motivation, foreign university, Erasmus+

Poděkování

Děkuji paní Mgr. Michaele Lukešové za poskytnuté rady a odborné vedení při psaní mé bakalářské práce. Také považuji za nutnost poděkovat těm studentům, kteří si našli čas a vyplnili dotazník. Bez nich by nebylo možné praktickou část realizovat. Poděkování patří také mé rodině, bez které bych se při psaní bakalářské práce neobešla.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	10
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 INTERNACIONALIZACE	12
1.1 HISTORIE.....	12
1.2 SOUČASNOST.....	13
1.2.1 Cíle a důvody internacionalizace vysokoškolské instituce	14
2 MOBILITA STUDENTŮ	15
2.1 MEZINÁRODNÍ KONTEXT	15
2.1.1 Boloňský proces	16
2.2 PROGRAMY CELOŽIVOTNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ.....	18
2.2.1 Program Comenius.....	18
2.2.2 Program Leonardo da Vinci	18
2.2.3 Grundtvig	19
2.2.4 Program Jean Monnet	19
2.2.5 Erasmus+.....	20
2.3 PROČ VŮBEC NĚKAM JEZDIT?	23
3 MOTIVACE	24
3.1 DRUHY MOTIVACE.....	26
3.1.1 Vnitřní motivace.....	27
3.1.2 Vnější motivace.....	29
3.2 MOTIVACE STUDENTŮ K VÝKONU	30
3.3 ÚSPĚCH JAKO MOTIVACE	31
3.4 A. H. MASLOW – TEORIE MOTIVACE	31
3.4.1 Maslowova pyramida lidských potřeb	32
II PRAKTICKÁ ČÁST	34
4 ÚVOD DO PRAKTICKÉ ČÁSTI	35
4.1 DOSAVADNÍ VÝZKUMNÁ ŠETŘENÍ	35
4.2 DESIGN VÝZKUMU.....	36
4.2.1 Výzkumný problém a jeho formulace:.....	36
4.2.2 Pojetí výzkumu:	36
4.2.3 Výzkumné cíle	37
4.2.4 Výzkumné otázky.....	37
4.2.5 Výzkumný soubor:	37
4.2.6 Metoda sběru dat:.....	41
4.2.7 Metoda analýzy dat	43
5 VÝSLEDKY VÝZKUMU A JEJICH INTERPRETACE	44
5.1 VÝSLEDKY DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ	44
5.2 SHRnutí VÝSLEDKŮ VÝZKUMU A DOPORUČENÍ PRO PRAXI	56
ZÁVĚR	59

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	61
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	64
SEZNAM GRAFŮ	65
SEZNAM PŘÍLOH.....	66

ÚVOD

V mé bakalářské práci se věnuji motivaci, která vede studenty vysokých škol ke studiu na zahraniční univerzitě, kteří ji absolvovali přes program Erasmus+.

Témata, která se budou v mé práci objevovat, jsou zaměřena nejprve na internacionalizaci. Co se vůbec pod tímto pojmem skrývá, historie a současnost internacionalizace vysokých škol. Pojem internacionalizace není pro každého zcela známým pojmem, a proto je důležité jej také rozebrat a obeznámit se s ním. Internacionalizace je velmi současným pojmem a setkat se s ním můžeme velmi často. Propojenost světa a jeho spolupráce je v dnešní době nutností, i když ne pro každého samozřejmostí.

Dalším tématem je mobilita studentů. Pod mobilitou studentů jsou řazeny například vzdělávací programy. Programů pro studium na zahraniční univerzitě je více. Ovšem každý z nich má svá specifika. Představíme si více programů, které se mobilitou studentů zabývají, ale v největší míře se budeme věnovat programu Erasmus+, který je mezi studenty známý nejvíce.

V další kapitole zjišťuji motivaci, která je nezbytnou součástí mé bakalářské práce. Motivace je nejdůležitější faktor, který nás usměřňuje a určuje takový směr, který poté následujeme. Pro studenty, kteří se chtějí účastnit mobility, je motivace velmi důležitá, ať už vnitřní nebo vnější.

Téma jsem si vybrala z důvodu jeho aktuálnosti. Postupem času se zájem o mobilitu studentů zvyšuje. I když je program Erasmus+ mezi studenty poměrně známý, hodně studentů tyto programy, jako je Erasmus+ nevyužije. Je to proto, že se studenti obávají jiného, neznámého prostředí. I když jsou obavy na místě, v dnešní době není nic snadné, je potřeba se odhodlat a splnit si své cíle, i když je kvůli nim potřeba něco obětovat.

Cílem mé bakalářské práce je tedy zjistit motivaci, která vede studenty k absolvování studia na zahraniční univerzitě přes program Erasmus+ a zjistit získané zkušenosti a dovednosti. Získané zkušenosti nebo také osobní poznatky jsou v současné době velmi přínosné. Ať už zlepšení cizího jazyka nebo poznání jiných zemí a národů. Tyto faktory jsou poté velmi užitečné například v budoucím uplatnění studenta na trhu práce.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 INTERNACIONALIZACE

Pojem internacionalizace je pojmem relativně novým. Z toho důvodu je pro velkou část populace pojmem neznámým a je nutné si jej blíže představit. Definice uvedená níže, je dle mého názoru ideální k přiblížení si, co tento pojem znamená a také není složitá na pochopení. Neobsahuje žádné složité výrazy ani pojmy, které bychom museli postupně dohledávat a definovat si je. Vybrala jsem níže uvedenou definici pojmu internacionalizace, která se mi zdála k tomuto tématu nejvíce vhodná.

Internacionalizace – „v obecném slova smyslu lze tento pojem definovat a chápat jako otevření se a navazování vztahů se zahraničními univerzitami, výměnu studentů, mobilitu akademických pracovníků a vzájemné mezinárodní sdílení diskursu zejména v oblasti vědy a vzdělávání. Internacionalizace je proces, který nám přináší individuální, ale i celospolečenský prospěch.“ (IPN KREDO, 2015, s. 4)

Internacionalizace byla definována v roce 1966 jako:

- 1) mobilita studentů v rámci studia,
- 2) stejnost kurikul,
- 3) podpora koordinace mezi národy. (ORBIS SCHOLAE, 2015)

1.1 Historie

Považuji za důležité zmínit se o historii hned na úvod. Historie je nepostradatelná z hlediska objasnění příčin vzniku pojmu internacionalizace a také je nutné si přiblížit kdy a za jakých podmínek k tomu došlo.

Dle Janebové (2009) se po 2. světové válce začaly objevovat otázky, jak může dojít k většímu mezinárodnímu porozumění pomocí vzdělávání. V Americe se internacionalizace stala základním kamenem pro vzdělávací politiku. K tomu došlo již v roce 1946.

Dle Janebové (2009, s. 110) „proces evropské integrace velmi intenzivně ovlivnil charakter internacionalizace, představil mnoho nových možností v souvislosti s mobilitou a výměnnými programy v rámci Evropy a později další aspekty Boloňského procesu spojené se zajišťováním kvality. Internacionalizace se stala prostředkem ke konkurenceschopnosti se světem, především s USA.“

V odstavci, který se nachází výše, jsme se dozvěděli o Boloňském procesu, který je samozřejmě s tímto tématem spojen. Boloňský proces si ale představíme až v další kapitole, která se bude touto oblastí zabývat mnohem podrobněji.

1.2 Současnost

Od historie můžeme tedy plynule přejít k současnosti.

Dle Janebové (2009, s. 110) „v současné době není možné žít a nepřestoupit pomyslné či reálné hranice země nebo kultury. Učitelé, ale i třeba studenti se shodují, že svět kolem nich se mění ve všech ohledech.“ Jak politicky, tak ekonomicky, kulturně, sociálně i technologicky. Vysoké školy jsou součástí soudobého globalizačního procesu, a proto nelze vnímat terciální vzdělávání pouze v národním kontextu.

Výše uvedený odstavec dle Janebové je velmi dobře vysvětlen. Dá se aplikovat na celý svět, je globální a vystihuje vše, co zdejší a současný svět potřebuje. Obsahuje také informace, jak fungují vysoké školy v globálním kontextu.

V dnešní době chce být člověk svobodný a chce poznávat svět. Dá se říci, že je to tak u většiny populace, především však u mladší generace. Tato idea je populární ve velké míře hlavně u studentů.

Studenti na vysokých školách se stávají nezávislími a chtějí, jak už bylo výše zmíněno u autorky Janebové, překračovat nejen ty pomyslné, ale i reálné hranice. Mají zájem poznávat svět a získávat informace, které se k tomu váží.

Dle Janebové (2009, s. 108) byla internacionalizace vysokého školství „přirozenou součástí fungování již středověkých univerzit. V současném světě je dostupné nesrovnatelně větší množství informací. S tím, že znalosti jsou platné v celém světě, již nemůžeme souhlasit. Víme, že v lepším případě byly pouze evropocentrické. Internacionalizace v současnosti reaguje na jiné koncepty, ať už sociální, politické či kulturní, je to uvědomělý proces, který vyžaduje specifické znalosti i dovednosti.“

Pojem internacionalizace, jak už bylo jednou zmíněno, není úplně známým, a tak je velmi důležité jej podrobně popsat.

1.2.1 Cíle a důvody internacionalizace vysokoškolské instituce

Cíle internacionalizace jsou bezesporu důležité a je nutné je v textu uvést. Vybrala jsem ty cíle, které jsou hlavní a dají se aplikovat na současný svět.

„Jedním z hlavních cílů internacionalizace je poskytnout náležité vzdělání studentům, kteří budou občany, podnikateli a vědci zítřka. Internacionalizace není samoúčelná, ale je hybnou silou pro změny a zlepšení, pro vytvoření dovedností potřebných v 21. století, inovací, alternativ a pro podporu vytváření pracovních míst.“ (IPN KREDO, 2015, s. 3)

Dle IPN KREDO (2015) mezi prvních pět důvodů pro internacionalizaci vysokoškolské instituce patří:

1. celostní vnímání učení, ale také zisk schopností spojené s mobilitou,
2. design mezinárodních faktorů, které zlepšují kvalitu VŠ,
3. zlepšení a vyzdvižení prestiže spolupráce,
4. více možností výzkumů mezi národy,
5. rozlišování vysokých škol, dle individuálních schopností.

Dle Lukášové (2010) jsou interkulturní rozdíly dlouhodobě na stejné úrovni. Lze ale očekávat, že postupem času budou určité kulturní změny probíhat. Tento proces vyžaduje čas, proto se změny národní kultury výrazného posunu v nejbližších letech nedočkají.

2 MOBILITA STUDENTŮ

V této kapitole nazvané Mobilita studentů, je nutné si představit programy, přes které je možné mobilitu studentů uskutečnit. Pro tento účel je vytvořených více různých programů a každý z nich má své podmínky a rozdílná specifika. Na začátku si řekneme informace, které se týkají mobility studentů v obecném slova smyslu. Postupně si budeme představovat programy, jež jsou k mobilitě studentů určené. O většině z nich si řekneme jen základní informace. Do hloubky zabrousíme až u programu Erasmus+, který je pro nás hlavní.

„V současnosti je na studentskou mobilitu v rámci evropského vysokoškolského prostoru zaměřená velká pozornost, ať už na úrovni Evropské unie, tak v jednotlivých státech nebo přímo na univerzitách a vysokých školách. Internacionalizace, jejíž je studentská mobilita součástí, patří mezi veřejně-politické priority ve vysokoškolském vzdělávání.“ (ORBIS SCHOLAE, 2015, s. 29-30)

2.1 Mezinárodní kontext

Česká republika je součástí Evropského prostoru, který má zkratku EHEA. Tento prostor je utvářen tzv. Boloňským procesem. Podepsáním Boloňské deklarace se stala Česká republika jednou ze zakládajících zemí. Byla tak mezi prvními členy v tomto prostoru. Stalo se to v roce 1999. Informace, které se vážou k českému vysokoškolskému systému, poskytuje centrum nazvané ENIC-NARIC. Hlavním úkolem tohoto českého centra je zjednodušení mobility studentů. Patří sem jak uznávání studia v zahraničí, tak i kvalifikace poskytování informací o jednotlivých systémech zvlášť. Situace, která je aktuálně v českém školství ministerstvo sleduje neustále a také jej průběžně analyzuje. (MŠMT ©, 2013-2017)

2.1.1 Boloňský proces

„Hlavní cílem Boloňského procesu je vytvořit a rozvíjet Evropský prostor vysokoškolského vzdělávání. To však nemá primárně znamenat sjednocení jednotlivých národních systémů, ale vytváření a rozvíjení prostředků a tím pádem jejich propojení. Cílem Boloňského procesu je zachovat diverzitu národních systémů (jednotlivých vysokých škol) a zvýšit jejich vzájemnou prostupnost, ať už v rámci mezinárodní mobility studentů a akademických pracovníků nebo v rámci uznávání akademického vzdělávání a kvalifikace, které získaly v ostatních zemích světa.“ (MŠMT ©, 2013-2017)

Hlavní prvky Evropského prostoru vysokoškolského vzdělávání dle MŠMT (©, 2013-2017):

- Třístupňové strukturované studium
Rozdělení studia na tři stupně: bakalářský, magisterský a doktorský. Nejdůležitější je zjednodušení mobility studentů ve výše uvedených cyklech, které je možné absolvovat v jakékoli níže uvedené zemi.

Členských států EHEA je mnoho. Zmíníme si však je některé.

- Jsou to například:
  - Belgie – Francouzské i Vlámské společenství,
  - Bělorusko,
  - Bosna a Hercegovina,
  - Bulharsko,
  - Černá Hora, Chorvatsko, Itálie a Slovinsko,
  - Česká republika a Slovensko,
  - Dánsko,
  - Malta a Moldávie,
  - Španělsko, Švédsko, Švýcarsko a Portugalsko,
  - Turecko a Ukrajina,
  - Vatikán,
  - Velká Británie aj.

- Kreditový systém ECTS

Úroveň jednotlivých předmětů, které se nachází ve všech stupních studia, ať už bakalářském nebo magisterském, se vyjadřuje pomocí počtu kreditů. Tento kreditový systém se nazývá ECTS. Tyto kredity pak zjednodušují uznávání výsledků ze zahraniční mobility, kde student studoval. Tento systém je národní i mezinárodní.

Tyto ECTS kredity nepředstavují nebo by neměly představovat jen nějaký přepočítaný počet úrovně studia. Představují také čas, který měl student k nabytí a získání znalostí a dovedností, ve spojitosti s jejich získáváním.

- Rámce kvalifikací

Rámec kvalifikací znamená ty znalosti a dovednosti, které by student měl získat z jednotlivých stupňů studia.

- Zajišťování kvality

Jak je možné zajistit kvalitu vzdělání, které může student v zahraničí získat. To je hlavní otázkou v této sekci. Lze jí dosáhnout kooperací mezi systémy, ve kterých se tato oblast uskutečňuje. Tedy v mezinárodní rovině. To také posiluje vzájemnou důvěru a zjednodušuje proces uznávání v zahraničí získaného studia.

- Lisabonská úmluva a centra ENIC-NARIC

Hlavním důvodem pro založení této smlouvy je uznávání zahraničního vzdělávání. Smlouva s názvem „Úmluva o uznávání kvalifikací týkajících se vysokoškolského vzdělávání v evropském regionu“ se označuje také jako „Lisabonská úmluva“. V rámci této smlouvy mají členské země uznávat studium v zahraničí, pokud bylo získáno v jedné z těchto členských zemí a není důležité, v jaké konkrétní zemi to bylo.

2.2 Programy celoživotního vzdělávání

Pod názvem Programy celoživotního vzdělávání můžeme najít několik typů programů, které jsou zaměřeny na jiné druhy vzdělávání. Mají mezi sebou podobné cíle, které se snaží splnit. O těchto programech si řekneme základní informace, jako například čím se tyto programy zabývají a jaké jsou jejich cíle.

Nejvíce se budeme zabývat programem Erasmus+, který je ve vysokoškolském mezinárodním vzdělávání nejznámější a také čím dál více využívaný.

2.2.1 Program Comenius

První definice, co vlastně je program Comenius a čím se zabývá, vychází ze staršího vydání z roku 2002, od autorky Borecké. Druhá z definic je z webové stránky s názvem NAEP, která je průběžně aktualizovaná a současná. Můžeme zde vidět rozdíl mezi těmito dvěma definicemi. Rozdíl mezi oběma definicemi je sice patrný, ale i přes rozdíly mezi nimi uvádí obě definice podobné oblasti, kterými se program zabývá.

Borecká (2002) uvádí, že program Comenius se pro období 2001-2006 stal stěžejním vzdělávacím programem Evropské unie. Zahrnuje vzdělávání od předškolních zařízení až po vyšší odborné školy. Cílem programu Comenius je tedy snaha podporovat vzdělávání, výuku jazyků a mezikulturní výchovu ve školách.

„Program Comenius je zaměřen na školní vzdělávání. Zapojit se mohou mateřské školy, základní školy a střední školy. Cílovou skupinou jsou žáci, studenti, učitelé a pedagogičtí pracovníci působící v těchto typech škol. Cílem programu je rozvíjet porozumění mezi mladými lidmi z různých evropských zemí, pomáhat jim osvojit si základní životní dovednosti nezbytné pro jejich osobní rozvoj, pro jejich budoucí zaměstnání a pro aktivní účast v evropských záležitostech.“ (NAEP ©, 2007-2017)

2.2.2 Program Leonardo da Vinci

Program Leonardo da Vinci je dle NAEP (© 2007-2017) „v rámci programu celoživotního učení zaměřen na výukové a vzdělávací potřeby všech osob účastnících se odborného vzdělávání a odborné přípravy na jiné než vysokoškolské úrovni a na instituce a organizace nabízející nebo podporující toto vzdělávání a přípravu.“

Dle Borecké (2002, s. 8), je cílem tohoto programu:

- „zdokonalovat takové kompetence osob, které vychází ze studia na středních nebo vysokých školách,
- větší zaměstnatelnost těchto osob a uplatnění absolventů na trhu práce v Evropě,
- kvalitnější vzdělávání.“

2.2.3 Grundtvig

Tento program se nachází v Programech celoživotního učení. Jeho zaměření můžeme blíže specifikovat. Oblasti, pro které je tento program určen, jsou následující: vzdělávání osob ve všech formách vzdělávání dospělých a nejen osob, ale také institucí a organizací, které toto vzdělávání podporují. (NAEP ©, 2007-2017)

Mezi cíle programu Grundtvig patří dle Brdka a Vychové (2004):

- podporovat evropskou spolupráci ve vzdělávání dospělých a v celoživotním vzdělávání,
- zkvalitňování odborné přípravy osob působících v této oblasti.

2.2.4 Program Jean Monnet

Tento program není mezi studenty zcela známým ve spojitosti s celoživotním vzděláváním, proto je důležité si jej představit a blíže popsat jeho základní funkce a cíle.

Program Jean Monnet je součástí Programu celoživotního vzdělávání, stejně jako všechny ostatní výše uvedené programy. Svým zaměřením působí na výuku. Tu podporuje v rámci konání různých výzkumů. Působí také v oblasti vysokoškolských institucí, kde probíhají diskuze na téma evropské integrace. Vznik programu je datován do roku 1990. Jeho cíle jsou následující: větší povědomí o evropské integraci nejen mezi studenty, ale také mezi různými akademickými pracovníky po celém světě. (NAEP ©, 2007-2017)

2.2.5 Erasmus+

V této kapitole se budeme zabývat programem Erasmus+, který je, dovolím si říct, nejznámějším programem mobility studentů. Mnoho studentů jej využívá a právě přes něj vyjíždí na zahraniční univerzitu. Program Erasmus+ má ale také, jako každý jiný program, svá specifika a je nutné si je představit.

Právě ti studenti, kteří absolvovali studium na zahraniční univerzitě, přes program Erasmus+ se účastnili praktické části mé bakalářské práce a právě oni vyplňovali dotazník ohledně motivace ke studiu na zahraniční univerzitě.

Dle Brdka a Vychové (2004, s. 41-42) je program Erasmus „největší program evropské spolupráce v oblasti vysokoškolského vzdělávání. V rámci tohoto programu spolupracují vysoké školy zemí EU, ESVO a přidružených evropských zemí.“. Cílem programu Erasmus+ je zdokonalení spolupráce různých vysokých škol na mezinárodní úrovni. Dále je potřeba odstraňovat hranice mezi zeměmi a národy a posilovat tak kooperaci.

Výše uvedené informace jsou z roku 2004, pro jistotu si tedy uvedeme i informace o programu Erasmus, které jsou aktualizované a novodobé.

„Do programu Erasmus+ se mohou zapojit české veřejné, státní a soukromé vysoké školy a také vyšší odborné školy, které vlastní Listinu programu Erasmus pro vysokoškolské vzdělávání ECHE, kterou Evropská komise opravňuje vysokoškolskou instituci k účasti v programu Erasmus+.“ (Erasmus+ ©, 2017)

„Program Erasmus, vlajková loď EU v oblasti programů vzdělávání a odborné přípravy, je zaměřen na mobilitu a spolupráci ve vysokoškolském vzdělávání v Evropě. Aktivity programu Erasmus jsou určeny pro:

- vysokoškolské studenty, kteří si přejí studovat a pracovat v zahraničí,
  - vysokoškolské pedagogy a školitele, kteří chtějí vyučovat v zahraničí,
  - vysokoškolské pracovníky, kteří mají zájem o vzdělávání v zahraničí.“
- (NAEP ©, 2007-2017)

Autoři Brdek a Vychová (2004) uvádí, že nejdůležitějším úkolem programu Erasmus+ je mobilita nejen studentů, ale také například učitelů. Dále také propagace mezinárodního kreditového systému ECTS, o kterém jsme se již jednou zmiňovali. V rámci tohoto programu je možné získat grant, který studentům pomůže ve studiu na zahraniční univerzitě. Tyto granty jsou seřazeny dle úrovně zemí a poté vypláceny na účet studenta, který se na mobilitě účastní. Částky se liší dle zemí. Studium na programu Erasmus+ je možný po dobu 3 až 12 měsíců. Po celou dobu studia v zahraničí je studentovi grant vyplácen, studium je mu započítáno a kredity uznány.

Typy aktivit

Program Erasmus+ neumožňuje jen účast na studijním pobytu, ale také je možné využít pracovní stáž. Pojďme si tedy představit, jaké druhy aktivit tento program nabízí.

Dle Erasmus+ (©, 2017) jsou možné **dva typy aktivit**, které program nabízí:

- 1) **Studijní pobyt** na zahraniční vysokoškolské instituci v jedné z členských zemí
  - v délce 3-12 měsíců,
  - realizace výhradně na základě platných meziinstitucionálních dohod.
- 2) **Praktickou stáž** v zahraničním podniku nebo organizaci v partnerské zemi
  - v délce 2-12 měsíců,
  - realizace na základě trojstranné dohody mezi studentem, vysílající vysokoškolskou institucí a přijímající institucí,
  - studenti se mohou v rámci praktické stáže zapsat do různých organizací jako např.: neziskové organizace, práce s mládeží, soukromé nebo veřejné instituce, ale také téměř jakákoli možná firma včetně institucí.

Podmínky

„Kdo se může do programu Erasmus+ zapojit – podmínky (Erasmus+ ©, 2017):

- student, který vyjíždí na studijní pobyt/praktickou stáž do zahraničí, musí být zapsán do akreditovaného bakalářského, magisterského nebo doktorského studijního programu na vysoké škole nebo musí být zapsán ke studiu na vyšší odborné škole, které jsou zapojeny do programu Erasmus+,
- studovat může prezenční, kombinovanou i distanční formou studia a musí být ke studiu zapsán během celého studijního pobytu či praktické stáže (neplatí pro absolventské stáže),
- student, vyjíždějící na studijní pobyt, musí být zapsán minimálně ve druhém ročníku bakalářského či pětiletého magisterského studia, ten který vyjíždí na praktickou stáž, může studovat jakýkoli ročník studia,
- student může být občanem jakékoliv země, ale musí studovat v České republice v akreditovaném studijním programu,
- student musí být vybrán v řádně vyhlášeném výběrovém řízení,
- studenti, kteří již v minulosti absolvovali studijní pobyt či praktickou stáž v rámci Programu celoživotního učení, se mohou programu Erasmus+ také účastnit, předchozí mobility se však ve stejném stupni sčítají."

Partnerské země

Účast na praktické stáži je možná jen v zemích mimo Českou republiku nebo zemi svého pobytu. Stáž lze tedy absolvovat jen v členských zemích mimo ČR a mimo zemi svého pobytu. Studijní pobyt tuto podmínku nemá. Student tedy může využít studijní pobyt v rámci jakékoli partnerské země. (Erasmus+ ©, 2017)

Do programu Erasmus+ jsou v současnosti zapojeny tyto státy (Erasmus+ ©, 2017):

- 28 členských států EU: Belgie, Bulharsko, Chorvatsko, Česká republika, Dánsko, Estonsko, Finsko, Francie, Irsko, Itálie, Kypr, Litva, Lotyšsko, Lucembursko, Maďarsko, Malta, Německo, Nizozemí, Polsko, Portugalsko, Rakousko, Rumunsko, Řecko, Slovensko, Slovinsko, Španělsko, Švédsko, Velká Británie,
- země EHP: Island, Lichtenštejnsko, Norsko,
- kandidátské země: Turecko, Bývalá jugoslávská republika Makedonie,
- partnerské země: dle příslušné Výzvy pro předkládání návrhů v rámci mezinárodní kreditové mobility.

2.3 Proč vůbec někam jezdit?

Borecká (2009) uvádí, že přece nejde jen o získání poznatků nebo zlepšení dovedností v oblasti cizích jazyků. Jde také o lepší uplatnění na trhu práce, zjištění informací o zemích, získání životních zkušeností spojených s osamostatněním se. Jde o to, aby studenti získali lepší pohled na svět a otevřeli oči. Každá země má svá specifika a odlišnosti, stejně jako národy a lidé, kteří v ní žijí. Představy jsou často stereotypní a zkreslené. Není tedy nic lepšího než vlastní zkušenosti. Vlastní zjištění a buď vyvrácení, či potvrzení našich myšlenek. Představy jsou individuální a liší se. To je ale zcela normální situace. A když poznáme okolní svět, je možné, že si sami v sobě ujasníme své cíle a taky motivace, které nás budou v budoucnu vést k plnění našich dalších cílů a snů.

Ve výše uvedené citaci je krásně uvedeno, proč je důležité někam vycestovat a poznat jinou zemi. Každý si ale musí najít důvod, který je pro něj ten pravý. Tímto taky navazujeme na další kapitolu, která se zabývá motivací.

Nejlepší životní investice?

Podle autora Kerharta (2016) by každý z lidí měl v něco věřit. Je jedno v co. Víra nás žene kupředu. Je to něco, co nás nutí se po každém pádu zvednout a jít dál. Říká, že je velmi důležité uvědomění si, co je pro člověka v životě důležité. Není důležité, co si o nás budou myslet ostatní, na prvním místě je totiž to, jaké mínění o sobě máme my. V jeho knize najdeme citaci, kterou bych chtěla vyzdvihnout: „Promrhaný čas už vám nikdy nikdo nevrátí. Nikdy se neřidíte názory ostatních a odstraňte ze svého života blokaře, kteří brání vašim snům.“

3 MOTIVACE

Pojem motivace. Každý, ať už člověk nebo autor, chápe pojem motivace jiným způsobem. Motivace je pojem, pod kterým se skrývá hodně informací. Zde v kapitole si uvedeme některé z definicí motivace. Definicí pro pojem motivace je spousta a každá je, dá se říci, v něčem odlišná. Ale všechny jsou navzájem provázané a mají něco společného.

Obecně je pojem motivace něco, co nás určitým způsobem povzbuzuje v nějaké činnosti, která je pro nás důležitá. Motivace také podněcuje náš zájem něco dělat, být v něčem dobrý, zlepšovat se. Je to způsob, kterým chceme dosáhnout našeho vysněného cíle. Motivace je něco, co nás určitým způsobem nasměruje tam, kam míříme.

Níže najdeme definici motivace od autorů Čápa a Mareše, z roku 2001. Tato definice je krátká, stručná a výstižná. Je v ní uvedeno prakticky všechno, čeho se motivace týká a co vlastně motivace je. Vybrala jsem si ji z důvodu toho, že je jasná a dá se aplikovat na každého jedince s individuální osobností a tím pádem i individuální motivací.

„Motivaci chápeme jako souhrn hybných momentů v osobnosti a v činnosti: souhrn toho, co člověka pobízí, aby něco dělal, nebo co mu v tom zabraňuje.“ (Čáp a Mareš, 2001, s. 145)

Má bakalářská práce je ovšem zaměřena na motivaci studentů. I když je tedy ve výše uvedené definici pojem vysvětlen dle mých představ, je nutné hledat ty autory, kteří se zaměřují na motivaci studentů a ne na motivaci obecně. K tomuto účelu se mi nejvíce hodila definice motivace, která je uvedena níže.

„Motivace je účinným prostředkem zvyšování učebních výkonů i řešení mnoha školních obtíží, ale je třeba si uvědomit, že zasahuje celou osobnost žáka, všechny složky a funkce.“ (Lokšová a Lokša, 1999, s. 9)

Lidská motivace je velmi složitá a individuálně odlišná. Autoři Čáp a Mareš (2001) uvádí, že i když dělá stejnou činnost více lidí, tak každý z nich má jinou motivaci a tím pádem jiný motiv. Stejný člověk může být nucen nebo motivován k jedné činnosti, ale jde to více způsoby. Každý z lidí je ale motivován a pobízen odlišně. Některý z motivů může určitého člověka pobízet k činnosti, jiného zase od stejné činnosti odrazovat. Je možné, že člověk si některé motivy, které ho pobízí nebo odrazují, uvědomuje. Většina z nich je ale pro člověka nevědomá.

Motivace je dle Lokšové a Lokše (1999) něco, co teoretici označují jako hypotetické konstrukty. Hypotetický konstrukt znamená, že motivace žáků nebo studentů není něco hmatatelného, na co bychom si mohli sáhnout. Jde o něco v naší mysli, něco hypotetického. Je to tzv. pomůcka, pomocí které se snažíme vysvětlit, proč jsme nějaký úkol odbyli nebo proč naopak splnili. S motivací se setkáváme každodenně u žáků nebo u studentů. Její užitečnost má mnoho faktorů. Tyto faktory jsou u každého jedince individuální. U každého jedince jsou různé motivy. Pomocí těchto motivů můžeme přijít nato, proč někdo něco dělá nebo nedělá a jak mu lze například pomoci v budoucnu.

Motivace je úzce spojena s dalšími pojmy. Tyto pojmy jsou např.: potřeba, postoj, zájem aj. Tyto pojmy jsou velmi důležité a ve vzdělávání obzvlášť. Dítě, tedy žák, se učit musí, školní docházka je povinná. Dospělí, tedy studenti, se učit a vzdělávat nemusí. I když je dospělý ke studiu nucen, pořád zde existuje možnost jeho vlastního rozhodnutí. Vždy má alternativní možnost neučit se. Ta u dospělých existuje vždy a student si musí ujasnit svou motivaci k tomu, že studovat chce a chce se také dále vzdělávat. (Rohlíková a Vejvodová, 2010)

„Motivace je souhrnné označení pro motivy a jejich působení. Definovat je proto potřeba motiv. Etymologie není pro nás závazná, ale jednak je nejvíc „po ruce“, jednak nejdnou zjistíme, že jazyk určuje myšlení víc, než jsme tušili. Slovo „motiv“ je převzato z latiny, kde *motus* znamená pohyb. Zkusme tedy říci, že motiv je faktor, který uvádí do pohybu. Může jít o pohyb ve fyzikálním prostoru nebo – v přeneseném smyslu – o pohyb psychický, pohyb myšlenek, představ, přání, rozhodnutí atd., obecně lze říci, že motiv je faktor uvádějící do pohybu jakoukoli činnost či proces.“ (Říčan, 2010, s. 96)

„Motivace pomáhá studujícímu v jakémsi „bdělém“ stavu, stavu připravenosti k učení. Probouzí energii a chuť ke studiu. V konkrétním pedagogickém procesu se uplatňuje složitá struktura různých motivů.“ (Rohlíková a Vejvodová, 2010, s. 166)

„Motivačně může působit např.:

- obsah učiva,
- novost situace, předmětu nebo činnosti,
- souvislost činnosti s předchozími zkušenostmi studujícího,
- osobní význam cíle činnosti,
- aspirace a seberealizace studujícího,
- systematická kontrola a hodnocení výsledků studia.“ (Rohlíková a Vejvodová, 2010, s. 168)

Výše uvedené motivy, které autorky uvádí, jsou bezesporu nutné k tomu, aby v nás probudily chuť ke studiu. Například novost situace. Je samozřejmostí, že pro studenty je důležité, aby je někdo zaujal. A nová situace je pro motivaci perfektním začátkem. Student se musí na novou situaci soustředit a věnovat jí pozornost. Tím pádem je student motivovaný k tomu, aby dával pozor a na studium se soustředil.

Autor Nakonečný (1996) definuje motivaci následovně. Dle jeho názoru je motivace něco, co definuje rozpory mezi tím, po čem toužíme a mezi tím co opravdu aktuálně prožíváme a děláme. Motivace také vyjadřuje chování člověka, který chce pomocí motivace své chování nasměrovat jinam. Jeho chování je tzv. nástroj, který k odstranění nedostatků slouží. Když tyto informace sumarizujeme, je motivace stav rovnováhy nebo nerovnováhy, který usměrňuje naše chování.

3.1 Druhy motivace

Dle autorky Krejčové (2011) se motivace tradičně člení v závislosti na učení na vnitřní a vnější motivace. Tyto druhy motivace jsou významné nejen v procesu vzdělávání, ale hlavně aktivizují ke konání určitých činností.

„Pro rozvíjení motivace žáků k učení je důležité, aby učitel rozlišoval mezi vnější a vnitřní motivací.“ (Lokšová a Lokša, 1999, s. 14)

Člověk je schopen uvědomit si svoji motivaci celkem určitě. Otázkou ale je, kdy k uvědomění si o jakou motivaci se jedná, dojde. Ať už si druh motivace uvědomujeme více či méně, je to vcelku důležité pro naši seberealizaci a pro náš budoucí život. Někdo motivaci má a někdo zase ne. Každý člověk je individuální a individuální je i jeho motivace například ke studiu.

Někdo se ale obejde i bez ní. I když se dá říct, že je motivace něco, co nás žene tzv. kupředu a pomocí ní je možné vykonávat činnosti rychleji a efektivněji, je motivace něco, co nás od ostatních odlišuje.

Dá se říct, že vnější a vnitřní motivace se neobejde jedna bez druhé. Někdy je nutné, aby zasáhl někdo z okolí, tzv. vnější stimul a posunul nás k tomu, že tento vnější stimul se změní na motiv vnitřního charakteru. Uvědomíme si, že je tohle vlastně něco, co chceme dělat z vlastní iniciativy, že toto je přesně to, co jsme hledali.

Tahle situace může nastat samozřejmě i naopak. Sice máme motivaci, která je vnitřního charakteru, ale uvědomíme si, že tohle není to, co chceme dělat, ale že je to právě to, co dělat musíme, protože nás k tomu nutí okolí.

„Žáci, kteří si cení možnosti naučit se nové dovednosti, si vytvořili příznivá motivační přesvědčení. Je velká šance, že budou mít zájem zapojit se do činností zaměřených na procvičení a použití určitých dovedností. Je důležité rozlišovat takový zájem a nasazení od pouhého vyhovění požadavkům učitele. Mnoho žáků plní učitelem stanovené úkoly, které však v jejich očích nemají velkou cenu prostě proto, že očekávají nějakou odměnu (např. pochvalu, uznání spolužáků, postup do dalšího ročníku).“ (Dvořák, 2005, s. 61)

Vnější a vnitřní motivy, jsou to sice dva rozdílné pojmy, ale jsou navzájem propojeny. Při nedostatku vnitřních motivů může zasáhnout vnější stimul. Tedy pobídka zvenčí, která zastoupí motiv vnitřní. Autoři uvádí tuto situaci na příkladu z hlediska reklam. Ty pobízejí člověka ke koupi i toho, co v mnoha případech vůbec nepotřebuje, ale působí na něj vnější stimul – reklama. Ta zapříčiňuje, že si lidé věc koupí, aniž by ji nutně potřebovali. (Čáp a Mareš, 2001)

Jak už bylo výše zmíněno, jsou dva základní druhy motivace, vnitřní a vnější. Níže, v podkapitolách, si tyto dva základní druhy motivace rozebereme detailněji.

3.1.1 Vnitřní motivace

„O vnitřní motivaci hovoříme tehdy, když člověk vykonává určitou činnosti jen kvůli ní samé, aniž by očekával jakýkoliv vnější podnět, ocenění, pochvalu nebo jinou odměnu. Toto chování je obvykle spontánnější, pružnější a tvořivější.“ (Deci, 1985 in Lokšová a Lokša, 1999, s. 14)

Motivačními činiteli, které studenta motivují např. ke studiu na zahraniční univerzitě, mohou být:

- poznání jiné kultury a národů,
- získání nových zkušeností,
- potřeba získání nových, či prohloubení dosavadních znalostí a dovedností,
- zdokonalení cizích jazyků,
- seberealizace,
- cestování,
- lepší uplatnění se na trhu práce aj.

Dle Šámalové (2016) je vnitřní motivace tvořena výhradně a většinou vnitřními potřebami člověka. Ať už je to touha po dalším vzdělávání, osvojování nových nebo prohlubování dosavadních znalostí a dovedností, které můžeme v procesu vzdělávání získat.

Když je vnitřní motivace slabá, z jakéhokoli důvodu, může se stát, že vnitřní motivace přejde na vnější. Ať už z důvodu tlaku okolí na člověka nebo z jiného podobného důvodu.

Žáci, kteří jsou vnitřně motivováni, uvedli, že nemusí vynaložit tolik úsilí k vykonávání určité činnosti. Tuto činnost provádí automaticky, protože jsou motivováni a provádění činnosti je naplňuje. Když takto motivovaný žák nebo student narazí na překážku nebo určitou bariéru, snáze ji překoná a v činnosti nadále pokračuje. (Dvořák, 2005)

Druhy vnitřní motivace

Čtyři zásady pro vyvolání (udržení) vnitřní motivace studenta:
(Mešková, 2012, in Andrysová, Martincová, Macháčková, 2014)

- 1) smysluplnost – aby činnost dávala smysl,
- 2) spolupráce – nahrazení individuální práce,
- 3) svobodná volba – svoboda rozhodování se,
- 4) zpětná vazba – zda jsou správné výsledky.

3.1.2 Vnější motivace

„Vnější motivace představuje při učení situaci, kdy se jednatel neučí z vlastního zájmu, ale pod vlivem vnějších motivačních činitelů. Pokud jsou prostřednictvím učební činnosti uspokojovány jiné, původně na ní nezávislé potřeby, hovoříme o vnější motivaci – vnější z hlediska této činnosti. Chování, motivované vnějšími motivačními činiteli, je ve své podstatě instrumentální – je nástrojem pro dosažení nějakých vnějších motivačních činitelů – např. odměny nebo vyhnutí se trestu.“ (Lokšová a Lokša, 1999, s. 15)

Dle Šámalové (2016) je vnější motivace zapříčiněna těmi faktory, které stimulují chování člověka nebo lidí. Tyto faktory jsou ukotveny v jeho vnějším prostředí.

Motivačními činiteli, které studenta motivují např. ke studiu na zahraniční univerzitě, mohou být:

- zisk nových zkušeností a lepší budoucí pracovní uplatnění,
- potřeba nových znalostí a dovedností,
- úspěchy ve škole apod.

Vnějším zdrojem motivace mohou být například odměny. Často se stává, že člověka nabudí, inspirují a zároveň zlepší jeho motivace k výkonu. Pro každého člověka je druh odměny individuální, proto nejde blíže specifikovat, jaký druh odměny člověka dokáže inspirovat.

„Žáci s převládající vnější motivací projevují o mnoho vyšší úzkostlivost, horší přizpůsobení školnímu prostředí, menší sebevědomí a nižší schopnost se vyrovnat s neúspěchem ve škole, než žáci s převládající vnitřní motivací k učení.“ (Lokšová a Lokša, 1999, s. 15)

Čtyři druhy vnější motivace a regulace chování dle Lokšové a Lokše (1999):

- 1) externí regulace – vynucené chování odměnou nebo naopak trestem,
- 2) regulace pasivně převzatá – vychází z internalizovaných pravidel např. sankcí (pocit viny) nebo odměnou (sociální ocenění),
- 3) identifikovaná regulace – žák přijímá danou hodnotu za svou a ztotožňuje se s požadovaným chováním, tím pádem vykonává danou činnost mnohem ochotněji,
- 4) integrovaná regulace – nejvyšší forma vnější motivace, vnější motivační činitel je asimilován s hodnotami a potřebami jedince.

3.2 Motivace studentů k výkonu

„Studium na vysoké škole představuje vrchol soustavy vzdělávání, jakého z populace dosahuje nejmenší podíl osob. Motivace je zde významnou součástí, která se na průběhu studia podílí. Protože právě motivace je tím, co studenta posouvá do další etapy vzdělávání a ovlivňuje způsob jeho studia.“ (Andrysová, Martincová, Macháčková, 2014, s. 103)

Dle Andrysové, Martincové a Macháčkové (2014) je motivace nejdůležitějším faktorem. Tyto faktory se časem mění a to hlavně z důvodu vyššího věku studenta.

Ti studenti, kteří jsou úspěšní a prosperují, se velmi často a v mnoha ohledech liší od těch studentů, kteří jsou úspěšní méně. Úspěšní studenti mají ucelenou představu o tom, jaký je jejich cíl a jak ho lze dosáhnout. Tito studenti také vědí, čemu se mají v životě vyhnout. (Dvořák, 2005)

„Tak jako je motivace situačně podmíněná a proměnlivá, tak na druhé straně platí, že motivační ladění a zaměřenost osobnosti jeví určitou stabilitu a je vnitřně konzistentní. V této souvislosti se hovoří o motivačním profilu člověka, který je vyjádřením relativně trvalé nebo dlouhodobé orientace a preference určitých potřeb a hodnot, a to v kontextu celkového zaměření (profilu) osobnosti.“ (Tureckiová, 2004, s. 68)

3.3 Úspěch jako motivace

Dle Rohlíkové a Vejvodové (2010) je jedním z prostředků úspěchu tzv. „remotivace“ (znovuzískání motivace, podpoření studujícího). Úspěchy, které zaručují žákům motivace k dosažení úspěchu je mnoho. Autorky uvádí např. důslednou průběžnou kontrolu a také hodnocení situace, důležitý je také zájem osobní, ale také zájem učitelů o žáka. O jeho výsledky a také průběh studia.

A co vůbec úspěch jako takový je, co pro člověka znamená a jak je pro něj důležitý, je zmíněno v níže uvedené definici, která se k této podkapitole velmi hodí.

„Úspěch je vztah, kdy skutečnost splyne s nějakým pozitivním očekáváním. Lze jej dosáhnout změnou skutečnosti (tedy úsilím dosáhnout očekávaného), anebo změnou očekávání (tedy vhodnou volbou cíle).“ (Plamínek, 2015, s. 146)

Definicí, co je úspěch, je mnoho, ale definice, kterou najdeme výše od autora Plamínka z roku 2015, se mi zdá jako nejvhodnější varianta. Autor zde popisuje přesně, co podle lidí úspěch znamená a v definici níže se objevuje i její vysvětlení.

Dle Plamínka (2015) lidé často považují za úspěch věci, po kterých spíše subjektivně touží, než ty, které opravdu potřebují. Je tedy nutné nad úspěchem intenzivně přemýšlet a volit různé strategie, které mají různé důsledky. Lidé chtějí buď všechno, nebo nic. Úspěch může být jak soukromý, tak veřejný. Někdo touží po úspěchu dlouhodobém, na který dlouho nikdo nezapomene. Někdo zase naopak po úspěchu krátkodobém a dočasném. Je na každém jakého úspěchu dosáhne. Je nutné a nezbytné k úspěchu přistupovat tak, že to není něco automatického, je nutné o úspěch usilovat a zasloužit si jej. O tom rozhoduje taková volba, která je pro nás pravá a rozhoduje o budoucích šancích na spokojený život.

3.4 A. H. Maslow – teorie motivace

Nejprve, než přejdeme k teorii motivace je zapotřebí říct si, kdo vůbec byl A. H. Maslow, který se v této kapitole bude objevovat poměrně často a jakou spojitost má s pojmem motivace.

Dle Mastiliakové (2014) se Abraham Harold Maslow narodil SE V Brooklynu v New Yorku jako první ze sedmi dětí v roce 1908. Byl to americký klinický psycholog a také jeden ze zakladatelů humanistické psychologie. Specializaci měl v oboru motivace, kde také vypracoval tzv. pyramidový systém lidských potřeb. Rodiče usilovali o lepší vzdělání svých dětí z toho důvodu, že byli nevzdělanými imigranty z Ruska.

„A. H. Maslow na základě svých klinických zkušenosti sestavil hierarchicky organizovaný systém lidských potřeb, jehož základnu tvoří fyziologické potřeby a jeho vrchol potřeba seberealizace (sebeaktualizace). Pokud nejsou potřeby určitého stupně v hierarchii v dostatečné míře uspokojeny, další vzestupný krok nenastane. To však neznamená, že potřeby jedince musí být na každé úrovni hierarchie zcela naplněny. Naopak stíznosti na nedostatečné uspokojení potřeb mohou být ve skutečnosti známkou přání postoupit na následující úroveň hierarchie potřeb.“ (Mastiliaková, 2014, s. 23)

3.4.1 Maslowova pyramida lidských potřeb

„K nejznámějším teoriím motivace náleží „pyramida“ potřeb podle Maslowa. Podle toho to amerického psychologa ruského původu postupují potřeby „od břicha k hlavě“ aby se mohla stát motivem potřeba na vyšším stupni, musí být nejprve nasycena potřeba na stupni nižším. Stimulace, která to nerespektuje, je neúčinná. Zdaleka ne každý jedinec ve svých potřebách „dosáhne“ až k „vrcholku pyramidy“.“ (Štěpaník, 2003, s. 97-98)

Základním kamenem potřeb jsou ty fyziologické. Když uspokojíme hlad a žízeň, následně je potřeba zajistit pocit bezpečí a potřebu někam patřit. Ať do rodiny, do kolektivu, k přátelům nebo k partnerovi.

Když se zabezpečí základní potřeby, je nutné uspokojit i ty ostatní, které se možná zdají být méně důležitými, ale opak je pravdou. Abychom cítili, že někam patříme, potřebujeme dosáhnout nějakého úspěchu. Úspěchu dosáhneme tehdy, když jsme dostatečně sebevědomí na to, abychom si splnili určitý cíl, který jsme si stanovili. Tímto cílem může být pro studenty i účast na zahraniční mobilitě.

Už třetím základním kamenem pyramidy je potřeba družít se s ostatními a být přijímán. Je důležité seznamovat se i s ostatními kulturami mezi sebou a být přijímán i jimi.

V níže uvedené citaci je zmíněno, proč je lidská potřeba sdružování se a vlastně potřeba společnosti obecně, důležitá a nezbytná, a proto se také objevuje i v pyramidě potřeb dle A. H. Maslowa.

Slaměník (2011) říká, že většina populace má ráda přítomnost lidí. Vyhledává jejich společnost, jsou to např. přátelé, rodiče, příbuzní, partner či partnerka a ostatní. Je to přirozená lidská potřeba být ve společnosti s ostatními. Tato touha patří k lidské podstatě a je to něco, co člověka naplňuje. Člověk je totiž bytost sociální a kontakt s okolím je pro něj nutností.

Na druhou stranu autor Slaměník (2011) uvádí pojem sociální izolace. Když je izolace nucená, může docházet k problémům v lidské psychice. Izolace člověka vyvolává značné problémy, resp. Psychické potíže a těm se naprostá většina lidí snaží vyhnout. Klademe si tedy důležitou otázku. Proč je pro nás důležitá společnost ostatních lidí? Odpověď nacházíme v základních lidských potřebách. Potřeba sdružování se vyjadřuje touhu člověka vyhledávat, navazovat, ale v největší míře také udržovat nebo obnovovat vztahy s ostatními. Tyto vztahy by měli být pozitivně laděny.

U každého jedince je síla této potřeby jiná a také proměnlivá. Je závislá na mnoha faktorech a také na různých situacích, které se v životech lidí objevují během celého jejich života.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 ÚVOD DO PRAKTICKÉ ČÁSTI

V praktické části bakalářské práce, se zabýváme nejprve dosavadním výzkumným šetřením z podobné oblasti. Dále si představíme celý design výzkumu a poté si vyhodnotíme grafy, které vyplývají z výzkumného šetření.

4.1 Dosavadní výzkumná šetření

Podobné výzkumy se týkají kreditní mobility a zkoumaná témata osvětlují problémy jako například:

- počet studentů, účastných pobytu v zahraničí,
- překážky studijní mobility,
- finanční záležitosti spojené se studiem v zahraničí,
- znalost cizích jazyků aj.

Výzkum byl prováděn Eurostudentem. Výzkumy byly prováděny v různých časových pásmech. Výzkumy se mimo jiné zabývaly také dílčími podíly studentů (stáž, jazykové kurzy, časově omezené studium). Zapojeno bylo 28 zemí. Studentů, kteří se zapojili do jedné z výše uvedených programů, se pohybuje mezi 5% a 39%.

Eurostudent zkoumal časově omezené studium více do hloubky. Zjišťoval například podíl studentů, kteří v zahraničí již studovali, ale i podíl těch, kteří studovat teprve hodlají. Tento výzkum ukazuje, do jaké míry se zájem studentské populace skutečně využívá. V některých zemích podíl studentů, kteří studovat v zahraničí hodlají, převyšuje více než desetkrát podíl těch studentů, kteří již v zahraničí studovali, jako například Slovensko. V ČR je rozdíl více než čtyřnásobný, 27 % proti 6%.

Výzkum také zjišťoval, jak se mobilita odlišuje dle úrovně vzdělání rodiny a oboru studia. Výsledky jasně ukázaly, že studenti s alespoň jedním vysokoškolsky vzdělaným rodičem uváděli studium v zahraničí, ať už absolvovaný nebo plánovaný, až dvojnásobně častěji než studenti, jejichž rodiče absolvovanou vysokou školu nemají.

Výzkum se také zaměřoval na rozdíly dle oboru. Vyšší hodnoty mají obory humanitní a umělecké a nižší hodnotu obory inženýrské, stavební nebo strojírenské. Tyto podíly se však vztahovaly na všechny typy studijních pobytů a nejen na kreditní mobilitu.

Velmi důležitou součástí tohoto výzkumu bylo zjistit, jaké jsou největší překážky a jak se liší v jednotlivých zemích. Jako největší překážku považovali studenti, kteří studium v zahraničí neabsolvovali ani to neplánují, finanční břemeno (63%) a odloučení od rodiny (47%). Mnohem nižší úroveň byla zjištěna překážka nedostatečná znalost jazyka, která měla jen 29%.

Finanční problémy a také ty strukturální jsou tedy největší překážkou pro studenty ze všech evropských zemí. Pro starší studenty jsou největší překážkou jejich životní podmínky jako rodina, partner nebo děti. (Vysoké školství ve světě, © 2015)

4.2 Design výzkumu

4.2.1 Výzkumný problém a jeho formulace:

Jako téma bakalářské práce jsem si zvolila téma, které bylo již několikrát zmíněno. Je to motivace studentů ke studiu na zahraniční univerzitě. Toto téma jsem si zvolila z důvodu jeho aktuálnosti. Mnoho vysokoškolských studentů se začíná čím dál více zajímat o studium v zahraničí a to z různých důvodů. V současné době je studium v zahraničí velmi populární a tak je nutné zjistit motivaci, která vede studenty ke studiu. Také získání zkušeností a osobních poznatků, které student v rámci studia v zahraničí získal je vy výzkumu velmi důležitou součástí.

Výzkum je zaměřen na ty zahraniční studenty, kteří se účastnili programu Erasmus+ na univerzitě v zahraničí. Zabývá se nejen zjišťováním jejich motivace ke studiu, ale rovněž rozebírá získané osobní poznatky, které studiem v zahraničí studenti získali. Dále se v mé bakalářské práci zabývám získanými zkušenostmi, které studenti získají po absolvování studia v zahraničí, jejich spoluprací s učiteli nebo také integrací mezi ostatní zahraniční studenty.

4.2.2 Pojetí výzkumu:

Výzkum je kvantitativně orientovaný. Probíhá formou elektronického šetření pomocí dotazníku. Tento způsob byl zvolen zejména z důvodu toho, že není možné se osobně setkat se všemi studenty, který absolvovali studium na zahraniční univerzitě. Proto jsem zvolila dotazník, který je možné rozeslat elektronicky.

4.2.3 Výzkumné cíle

Hlavní výzkumný cíl: Zjistit motivaci studentů ke studiu na zahraniční univerzitě a získané zkušenosti.

Dílčí cíle:

- 1) Zjistit, co považuje student za největší vnitřní motivaci ke studiu na zahraniční univerzitě.
- 2) Zjistit, co považuje student za největší vnější motivaci ke studiu na zahraniční univerzitě.
- 3) Zjistit, co studenta nejvíce limitovalo v rozhodnutí studovat na zahraniční univerzitě.
- 4) Odhalit, co studenta nejvíce ovlivnilo v rozhodnutí studovat na zahraniční univerzitě.
- 5) Zjistit, jak probíhala spolupráce s učiteli na zahraniční univerzitě.
- 6) Zjistit, jaké znalosti získal student po absolvování studia na zahraniční univerzitě.

4.2.4 Výzkumné otázky

Výzkumné otázky korespondují z výše výzkumnými cíli.

- **Hlavní výzkumná otázka:** Jaká je motivace studentů ke studiu na zahraniční univerzitě a získané zkušenosti?
  - DVO: Jaká je vnitřní motivace studentů ke studiu na zahraniční univerzitě?
  - DVO: Jaká je vnější motivace studentů ke studiu na zahraniční univerzitě?
  - DVO: Co studenta nejvíce ovlivnilo v rozhodnutí studovat na zahraniční univerzitě?
  - DVO: Co studenta nejvíce limitovalo v rozhodnutí studovat na zahraniční univerzitě?
  - DVO: Jaká byla spolupráce mezi učiteli a studenty na zahraniční univerzitě?
  - DVO: Jaké znalosti student získal studiem na zahraniční univerzitě?

4.2.5 Výzkumný soubor:

Výzkumný vzorek tvoří vysokoškolští studenti, kteří absolvovali studium na zahraniční univerzitě ve Slovinsku přes program Erasmus+. Tito studenti už program Erasmus+ absolvovali a jsou schopni vypovědět jak o jejich motivaci, která je vedla k vycestování, tak o dalších zajímavých a přínosných informacích, které se vztahují ke studiu na zahraniční univerzitě. Studenti pocházejí z různých zemí, proto mají zcela jistě každý trochu odlišnou motivaci, která je přivedla ke studiu na zahraniční univerzitě. Aby byl výzkumný vzorek reprezentativní, je důležitá jeho různorodost. Z důvodu, že studenti pocházejí z různých zemí, je zde různorodost výzkumného vzorku zaručena.

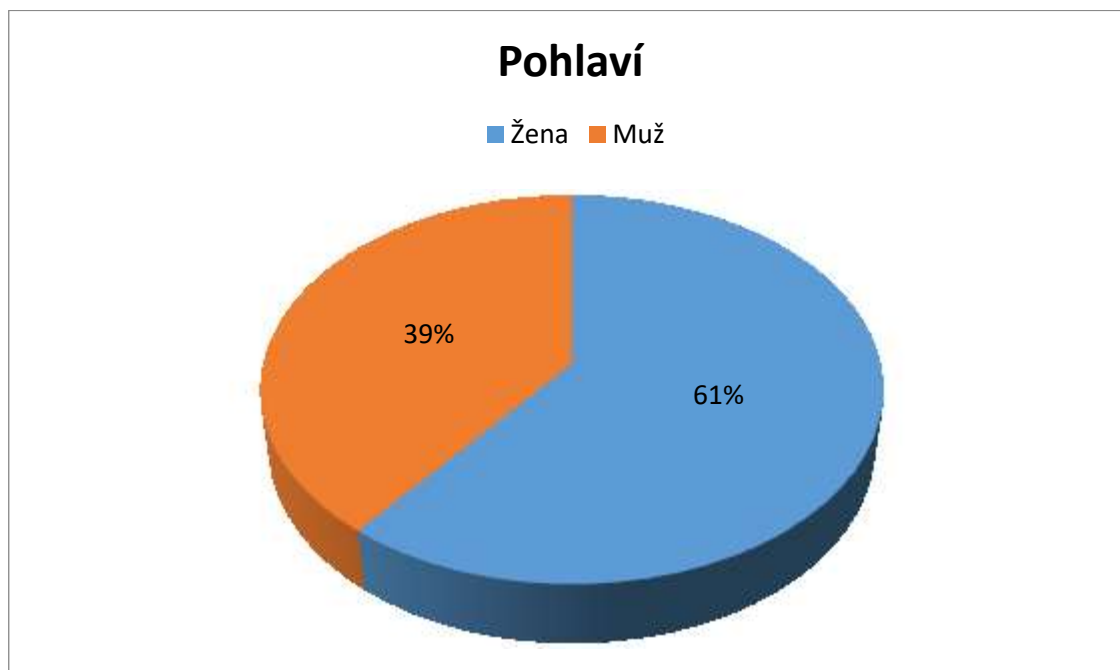
Celkový počet studentů v rámci základního souboru nelze zcela přesně určit. Jsou to totiž všichni absolventi programu Erasmus+, kteří studovali na zahraniční univerzitě ve Slovinsku, ve městě Ljubljana. Jako výběrový soubor bylo osloveno k vyplnění dotazníků celkově 926 studentů najednou. Takto velký počet studentů byl vybrán z důvodu co největší návratnosti dotazníků.

Nejlepší volbou pro tento výzkumný problém bylo zvolit elektronický dotazník, který byl vložen na sociální síť do skupiny pro absolventy programu Erasmus+. Všichni tito studenti absolvovali program Erasmus+ na univerzitě v Ljubljani. Z důvodu elektronického šetření na sociální síti není možné předpokládat velkou návratnost dotazníků.

Výzkumný vzorek byl vybrán záměrně. Všichni oslovení respondenti splňovali kritéria, která jsou nutná k realizaci tohoto výzkumu. Respondentů, kteří vyplnili dotazník, bylo celkem 97. Bohužel, 3 dotazníky, které byly chybně vyplněny, bylo nutné vyřadit. Celkem zůstalo tedy 94 platných dotazníků.

Návratnost dotazníků celkově tvořila 10,4 %. Tato návratnost je sice minimální v porovnání s celkovým počtem rozeslaných dotazníků, ale jak už sem jednou zmiňovala, taková návratnost se dala očekávat z výše uvedených důvodů.

Níže jsou zobrazeny grafy, které reprezentují výzkumný soubor z různých hledisek.

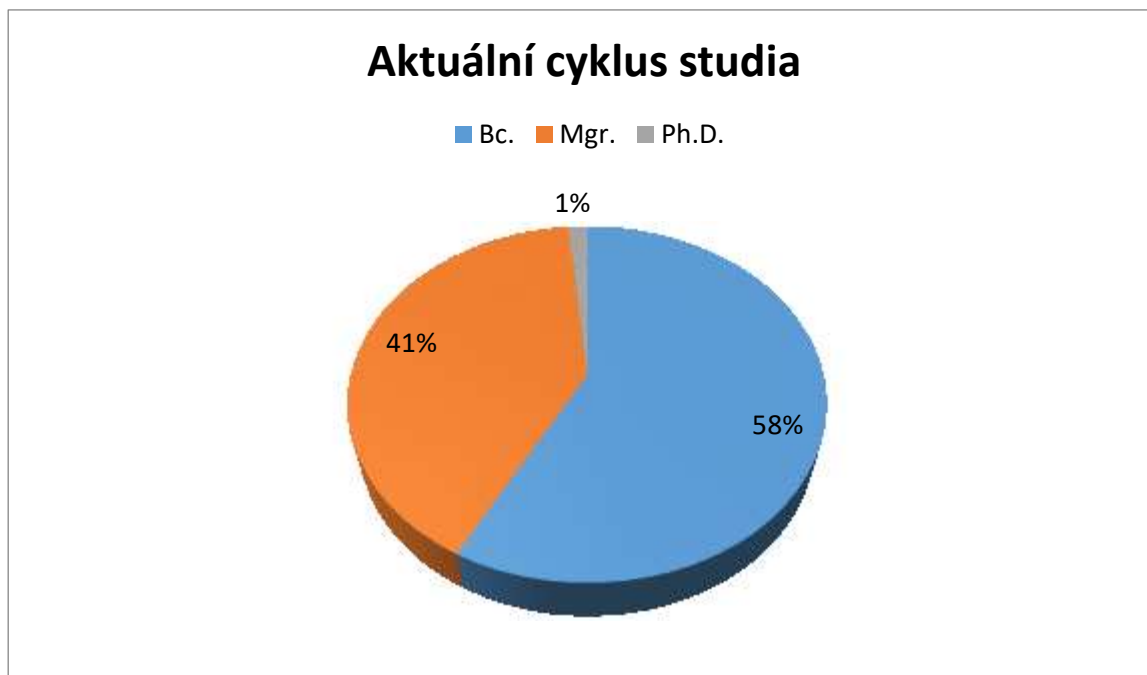
Graf 1 Pohlaví

Z hlediska pohlaví vyplnilo dotazník celkem 39 % mužů a 61 % žen.

Graf 2 Věk

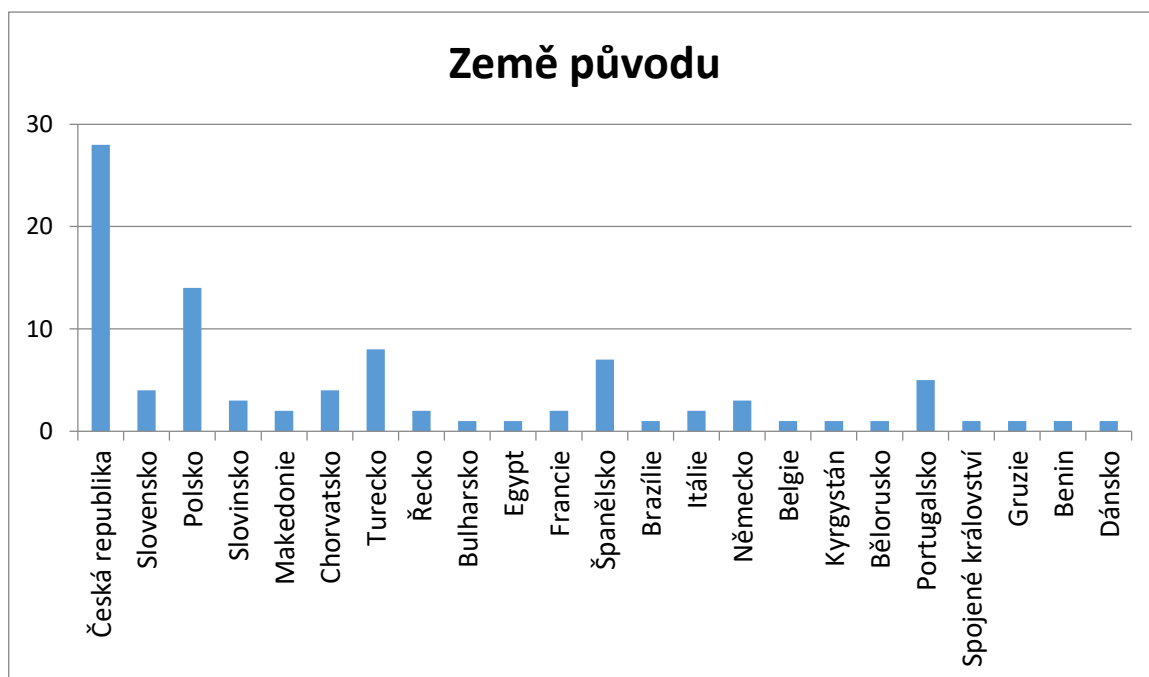
V grafu vidíme, že ta skupina respondentů, která byla z hlediska věku nejpočetnější, byla ve věku 21-24 let. Tato skupina tvořila celkově 73% zastoupení. Další, tedy druhou nejpočetnější skupinou byli respondenti ve věku 25 a více let. Poslední a nejmenší zastoupení, tvořila skupina ve věku 18-20 let. Tito respondenti měli nejmenší zastoupení a to jen 8% z celkového počtu.

Graf 3 Stupeň studia

Ve 3. grafu vidíme poměr respondentů z hlediska jejich aktuálního cyklu studia. Největší množství respondentů aktuálně studuje bakalářský studijní program. Takových respondentů je 58%. Druhé největší zastoupení je v magisterském studijním programu, který má celkem 41% zastoupení. Úplně nejmenší, jen 1% procentní zastoupení z celkového 100% jsou respondenti, kteří jsou aktuálně zapsáni v doktorském studijním programu.

Graf 4 Země původu

Největší zastoupení z hlediska země původu měla Česká republika. Za ni se řadí například Polsko, Turecko nebo také Španělsko a Portugalsko. Zemí původu bylo mnoho. Z mého pohledu je ale velmi důležité zmínit se, z jaké země respondenti pocházeli a jak velká je jejich různorodost. Na grafu můžeme vidět celkový počet zastoupených zemí, ze kterých respondenti pocházeli.

4.2.6 Metoda sběru dat:

Jako vhodnou metodu sběru dat jsem zvolila dotazník. Z toho vyplývá, že má bakalářská práce je kvantitativně orientovaná. Dotazník je členěn na více částí a je tvořen 16 otázkami. Dotazník, jako vhodná metoda k tomuto výzkumu, se mi zdála ideální. Je to hlavně z toho důvodu, že studenti, účastníci se programu Erasmus+ jsou z různých zemí a nebyla možnost jim dát po skončení mobility dotazník osobně. Tím pádem byla potřeba využít elektronického dotazování. Šetření probíhalo přes webovou stránku survio. Dotazník byl vložen na sociální síť. Šlo o skupinu, jež byla vytvořena speciálně pro ty studenty, kteří se účastnili mobility v zimním semestru na univerzitě ve Slovinsku, přes program Erasmus+ a svůj pobyt již ukončili.

Struktura dotazníku

Dotazník byl zkompletován v českém jazyce, ale poté byl přeložen do jazyku anglického, aby jej mohli vyplnit studenti z ostatních zemí. Do anglického jazyka z důvodu toho, že angličtina je světový jazyk.

V záhlaví dotazníku jsem samozřejmě zmínila, že dotazník je anonymní a je určen výhradně pro účely této bakalářské práce. Z toho důvodu se respondenti měli možnost vyjádřit zcela otevřeně a bez obav k tématu a zodpovědět pravdivě otázky, které se v tomto dotazníku nacházely.

V úvodní části je nutné zjistit základní a osobní informace, které se týkají respondentů, kteří dotazník vyplňují. Zda se jedná o muže či ženu nebo do jaké věkové kategorie respondent spadá. Další, tedy třetí otázka v dotazníku je otevřená a respondent zde vyplňuje, z jaké země pochází. Závěrečná otázka, kterou najdeme v této sekci, se zaměřuje na aktuální stupeň vzdělání respondenta.

V další, nejstěžejnější části dotazníku, se ptáme na otázky ohledně motivace studentů. Je nutné zjistit vnitřní a vnější motivaci, která vede studenty k jejich rozhodnutí studovat na zahraniční univerzitě. Na motivaci, vnitřní i vnější, se ptáme hned v úvodu této části dotazníku, pomocí dvou samostatných otázek. V rámci těchto dvou otázek má respondent na výběr z několika odpovědí, ale zaškrtnout by měl maximálně 3. Bohužel, několik respondentů si této podmínky, výběru maximálně 3 odpovědí nevšimlo a zaškrtnulo odpovědí víc. Tyto dotazníky byly poté vyřazeny, z důvodu chybného vyplnění. Otázky, které následují, se věnují důvodům, které studenty limitovaly v rozhodnutí studovat na zahraniční univerzitě a kdo je v tomto rozhodnutí nejvíce ovlivnil. V dalších otázkách, které jsou z hlediska motivace velmi důležité, je například zdůvodnění, proč si respondent vybral právě tu univerzitu, na které pak v zahraničí studoval. Je zde více možných odpovědí, ale opět je tu podmínka maximálně tří z nich.

V předposlední, ale nikoliv méně důležité části zjišťuji zkušenosti, které student získal na zahraniční univerzitě. První otázka v této části je věnována tomu, zda se učitelé na zahraniční univerzitě snažili zaujmout studenty v rámci výuky. Pokud respondent odpoví kladně, následuje další, doplňující otázka, ve které respondent uvede možnosti, kterými jej učitel ve výuce zaujal. Skoro nejdůležitější otázka v této sekci se zabývá zjištěním těch zkušeností, které student studiem získal.

Poslední otázky v této sekci jsou např.: jak probíhala spolupráce studentů s učiteli nebo jak probíhala integrace mezi ostatní zahraniční studenty.

Poslední část dotazníku je věnována informacím, které jsou subjektivní z hlediska každého studenta, který studium na zahraniční univerzitě absolvoval a je jen na něm jak odpoví. Jednou z otázek je například ta, zda považuje studium na zahraniční univerzitě odlišným ve srovnání se studiem na univerzitě v zemi, kde respondent žije.

4.2.7 Metoda analýzy dat

Výsledky se interpretovaly popisnou formou a z hlediska četnosti odpovědí. Některé otázky byly analyzovány pomocí Testu dobré shody chí-kvadrát, který je nutný z hlediska zjištění statisticky významného rozdílu mezi odpověďmi respondentů.

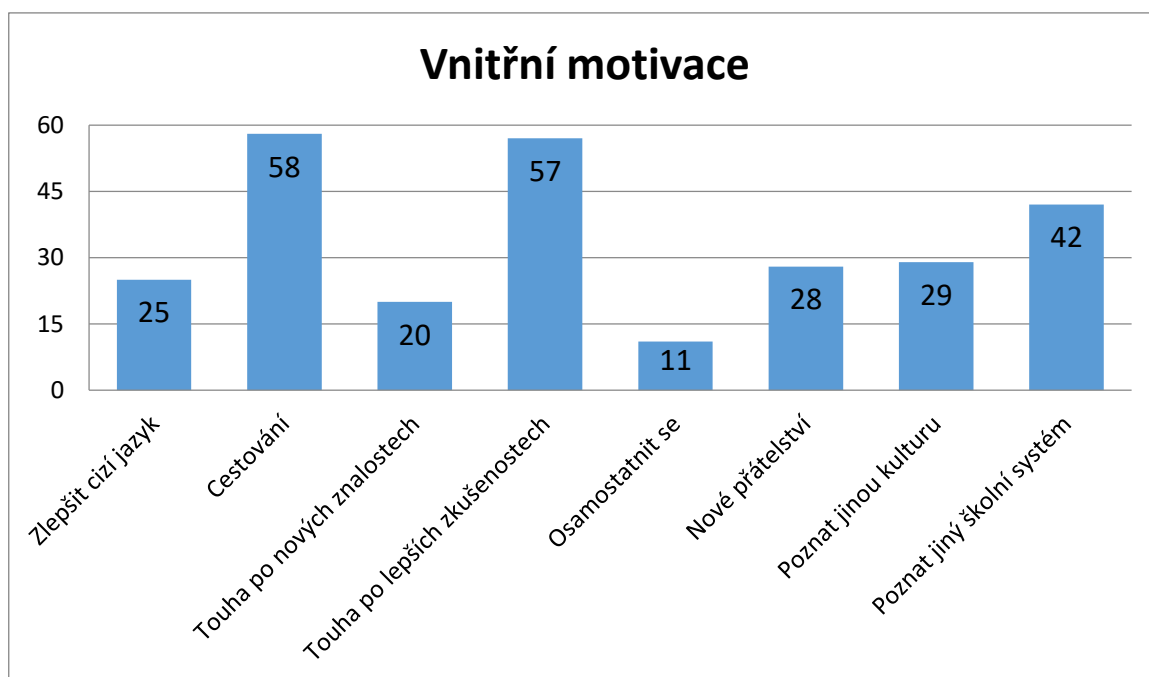
Dle Chrásky (2007) musíme u Testu dobré shody chí-kvadrát stanovit nulové a alternativní hypotézy, které je nutno stanovit hned v úvodu. Nulová hypotéza vyjadřuje, že mezi jevy není rozdíl ani souvislost. Naopak hypotéza alternativní definuje, že mezi jevy vztah existuje.

5 VÝSLEDKY VÝZKUMU A JEJICH INTERPRETACE

V této části je nutné vyhodnotit dotazníkové šetření a zhodnotit výsledky výzkumu.

5.1 Výsledky dotazníkového šetření

Otázka č. 1: Co považujete za největší vnitřní motivace ke studiu na zahraniční univerzitě?

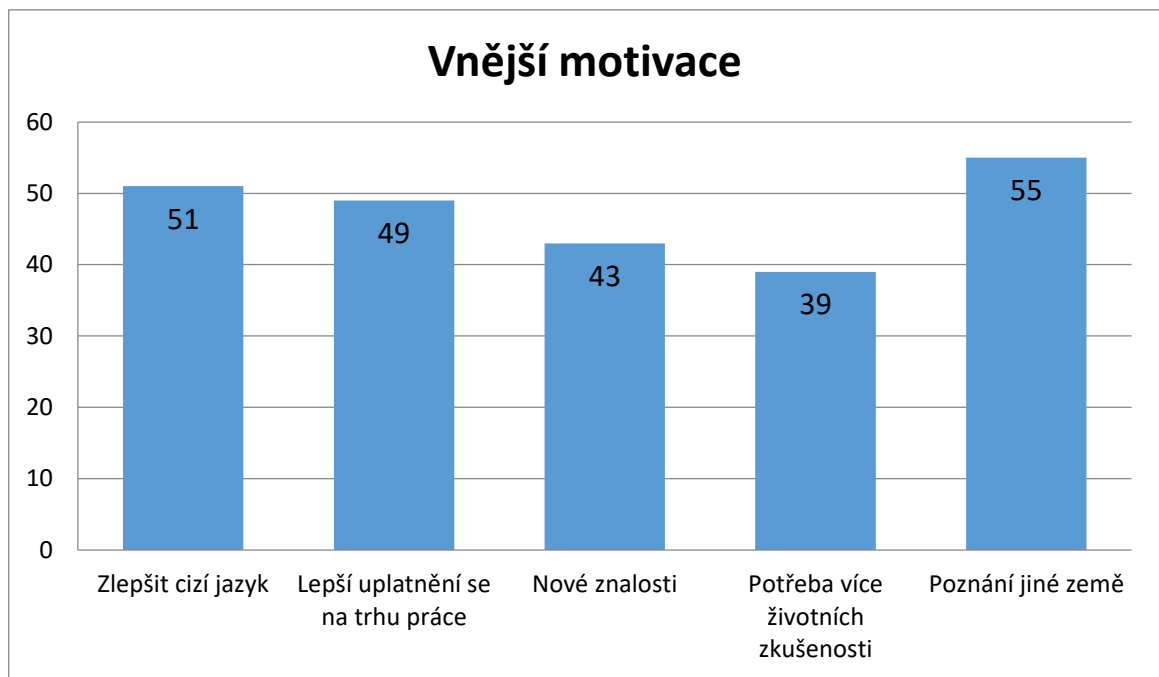

Graf 5 Vnitřní motivace

V tomto grafu měli studenti zaznačit jejich největší vnitřní motivace ke studiu na zahraniční univerzitě. Respondenti měli možnost zaznačit více správných odpovědí, maximálně však 3 možné. Nejvíce odpovědí můžeme vidět u odpovědi „cestování“. Tato odpověď se dala očekávat, už na začátku v teoretické části jsme si uvedli definici dle Janebové (2009, s. 110) „v současné době není možné žít a nepřestoupit pomyslné či reálné hranice země“. Druhou nejčastější odpovědí byla touha po lepších zkušenostech, kterou zaznačilo 57 respondentů. Odpověď, která byla vyhodnocena jako 3. nejčastější, byla „poznat jiný školní systém“.

Dle Testu dobré shody chí-kvadrát můžeme potvrdit alternativní hypotézu (dále jen HA). Tedy mezi získanými výsledky existuje statisticky významný rozdíl.

Otázka č. 2: Co považujete za největší vnější motivaci ke studiu na zahraniční univerzitě?

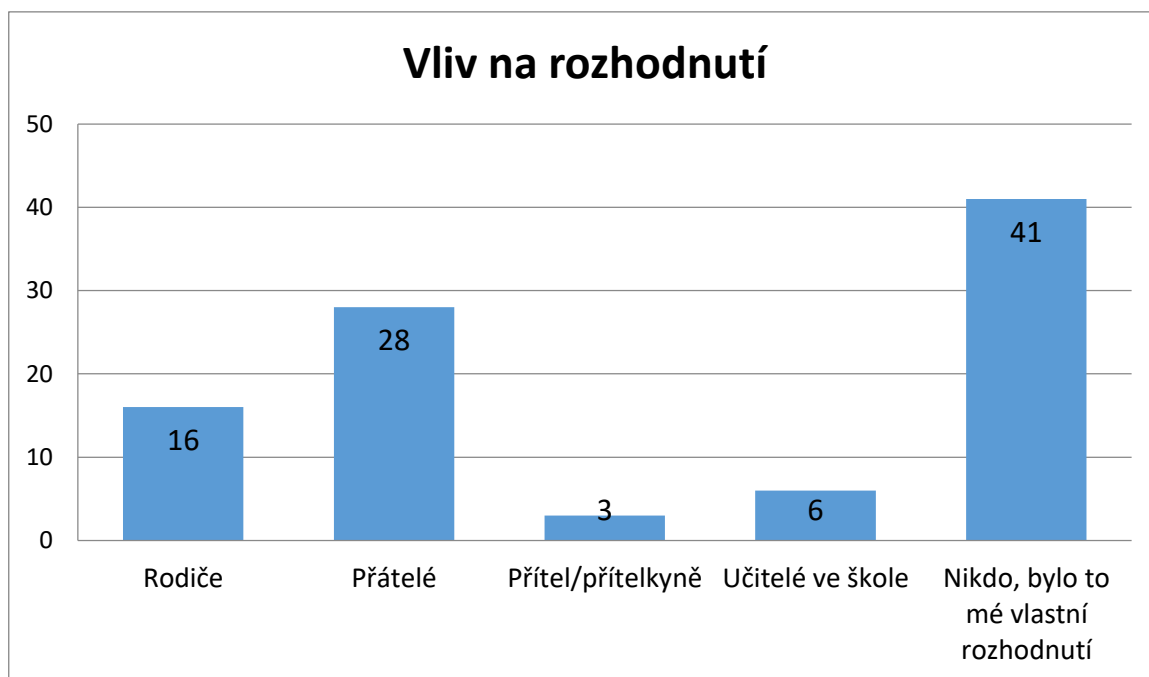
Graf 6 Vnější motivace

V otázce č. 2 můžeme vidět, že odpovědi studentů se moc neliší. Opět zde byla možnost zaznačit více odpovědí, nejvíce však 3 možné. Vidíme, že studenti považují za největší vnější motivaci „poznání jiné země“ a následně „zlepšit cizí jazyk“. Tyto odpovědi se daly očekávat. Zlepšit cizí jazyk je pro studenty téměř největší vnější motivací. Tuto odpověď zaznačilo 51 studentů. Odpověď „poznání jiné země“ zaznačilo o něco více studentů, celkově 55.

V této odpovědi musíme dle získaných výsledku potvrdit nulovou hypotézu (dále jen H_0). Tedy mezi výsledky neexistuje statisticky významný rozdíl.

V dnešní době je totiž schopnost dorozumět se s okolním světem jednou z nejdůležitějších věcí. Když jsme si v kapitole s názvem Mobilita studentů představovali různé vzdělávací programy. U každého z nich bylo cílem programu zlepšení cizích jazyků a poznání jiných kultur. Vidíme, že respondenti s tímto názorem souhlasí a jejich vnější motivace ke studiu na zahraniční univerzitě je stejná, jako cíle těchto programů.

Otázka č. 3: Kdo nejvíce ovlivnil vaše rozhodnutí odjet studovat do zahraničí?

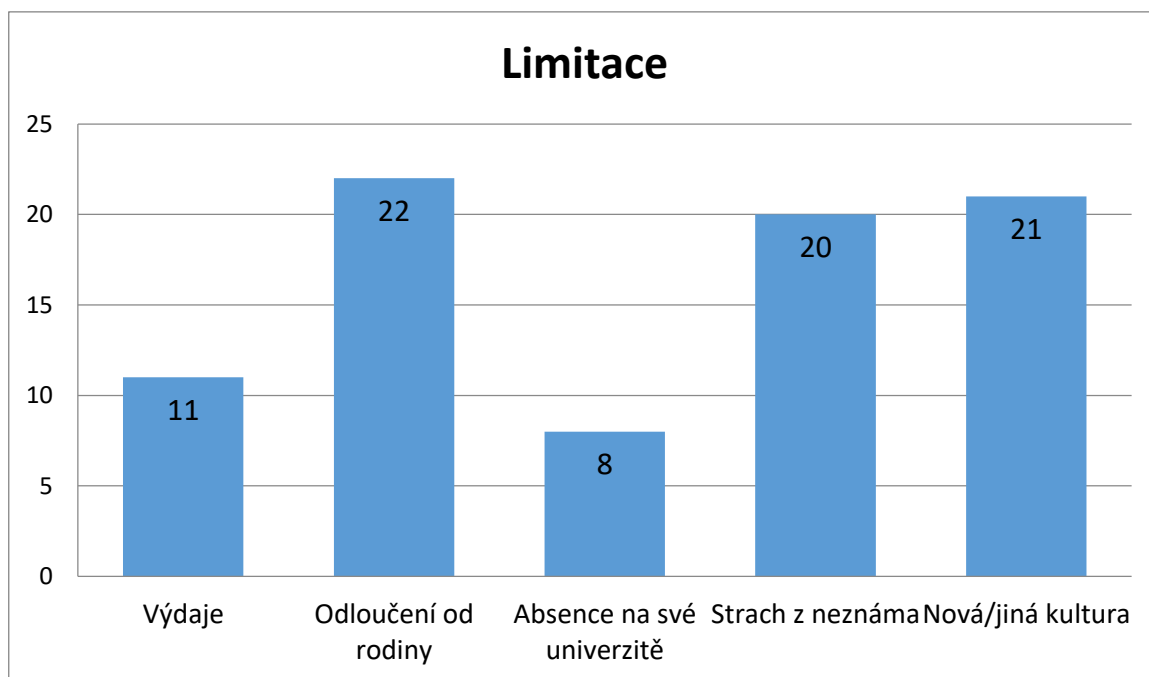
Graf 7 Vliv na rozhodnutí

Ve výše uvedeném grafu vidíme, kdo nejvíce ovlivnil rozhodnutí studenta ke studiu na zahraniční univerzitě. Celkově největší zastoupení měla odpověď „nikdo, bylo to mé vlastní rozhodnutí“. Tuto odpověď zaznačilo celkově 41 respondentů. Je to z důvodu toho, že studenti tohoto věku už jsou schopni dělat rozhodnutí, která jsou pro ně vhodná a nemají potřebu ptát se ostatních na jejich názory.

Překvapivá je pro zde také větší počet zaznačených odpovědí u ovlivnění ze strany přátel než ze strany rodičů. Lze tedy předpokládat, že čím vyšší věk, tím menší vliv mají rodiče na naše rozhodnutí. U odpovědi „přátelé“ je zaznačených odpovědí celkem 28, avšak u odpovědi „rodiče“ jen 16. Další možnosti odpovědí, jako například „přítel/přítelkyně“ nebo „učitelé ve škole“ studenty v rozhodnutí velmi neovlivnily.

Zde byla potvrzena HA. Tudíž mezi odpověďmi rozdíl existuje.

Otázka č. 4: Co Vás nejvíce limitovalo v rozhodnutí studovat na zahraniční univerzitě?

Graf 8 Limitace

V otázce, kde zjišťujeme, co studenta nejvíce limitovalo v rozhodnutí studovat na zahraniční univerzitě, není velký rozdíl. První tři odpovědi s největším počtem zaznamenaných odpovědí se liší vždy jen o jedinou odpověď. Studenti zde mohli zaznačit libovolné množství odpovědí. Největší limitace je pro studenty odpověď s názvem „odloučení od rodiny“ s počtem 22 zaznačených odpovědí. Následuje odpověď „nová/jiná kultura“, kterou respondenti zaznačili celkem 21 krát. Nebo také „strach z neznáma“ s počtem zaznačených odpovědí 20.

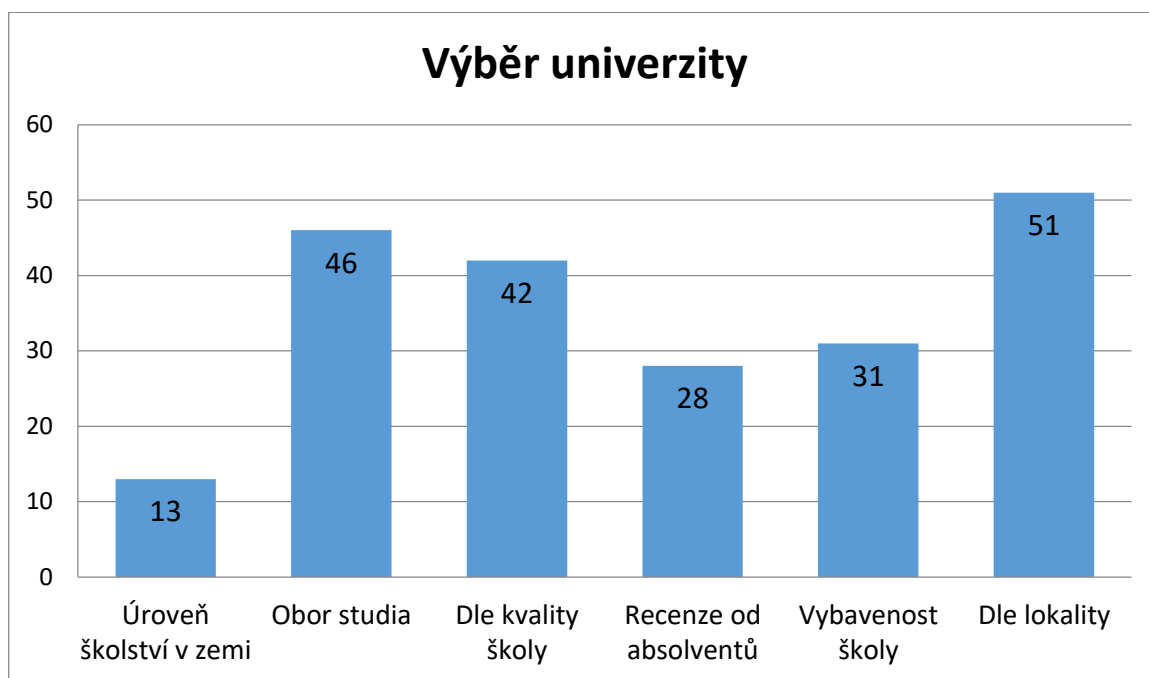
Trvání mobility studentů se liší, ale v programu Erasmus + jde nejméně o 3 měsíce v rámci studijního pobytu, nejdéle však 12 měsíců. 3 měsíce strávené mimo kruh rodiny může být pro studenty velmi emocionálně náročné. V dnešní době, v době techniky, ale není odloučení takový problém. I tak, jde ale o nejčastější limitaci, kterou studenti vidí. „Strach z neznáma“ a „nová/jiná kultura“ jsou další dvě nejčastější odpovědi.

Tato otázka je pro náš výzkum velmi důležitá. Souvisí totiž s motivací. Když v současné době budeme chtít něčeho dosáhnout, být lepší než ostatní, musíme zvládnout překonat určité situace, které k životu patří. Mnohdy se stává, že nám něco stojí v cestě a není snadné to překonat.

I v této otázce potvrzujeme dle výpočtů HA.

Když tuto situaci aplikujeme na náš výzkum, zjistíme, že když překonáme odloučení od rodiny, strach z neznáma a jiné limitace, které jsme zjistili od respondentů, získáme mnoho nových znalostí a zkušeností, které motivují studenty právě ke studiu na zahraniční univerzitě.

Otázka č. 5: Podle čeho jste si vybírali univerzitu, na které chcete studovat?

Graf 9 Výběr univerzity

I v této zmíněné otázce měli studenti možnost zaznačit libovolné množství odpovědí. Nejčastější zaznamenanou odpovědí s počtem 51, je „dle lokality“. Z toho vyplývá, že pro studenty je největším faktorem pro výběr univerzity její lokalita. Zda je například blízko jejich ubytování nebo zda bude nutné dojíždět. V jakém prostředí se univerzita nachází a mnoho dalších faktorů, které jsme schopni s touto odpovědí spojit. Potvrzujeme H_A , protože dle výpočtů existuje mezi jevy statisticky významný rozdíl.

Druhou nejčastější odpovědí je „dle oboru studia“. Tato odpověď není překvapivá. Je nutné si vybírat obor, který budeme studovat, protože v rámci programu Erasmus+ je nutné tzv. spárovat předměty, které máme na své univerzitě a na univerzitě v zahraničí společně, k uznání semestru v zahraničí. Tuto odpověď zaznačilo 46 studentů.

Odpověď „dle kvality školy“ se také umístila na vyšších místech z hlediska počtu odpovědí. Pro studenty je tedy důležité mít kvalitní vzdělání a získat tak důležité znalosti a získat zkušenosti, které jsme schopni dále uplatňovat. Ať už v životě nebo v budoucím zaměstnání.

V této sekci dotazníku jsme se zaměřili **na získávání údajů o zahraniční univerzitě**. Jak probíhala výuka nebo také jak probíhala integrace mezi zahraniční studenty.

Otázka č. 6: Snažili se učitelé zaujmout studenty svým výkladem?

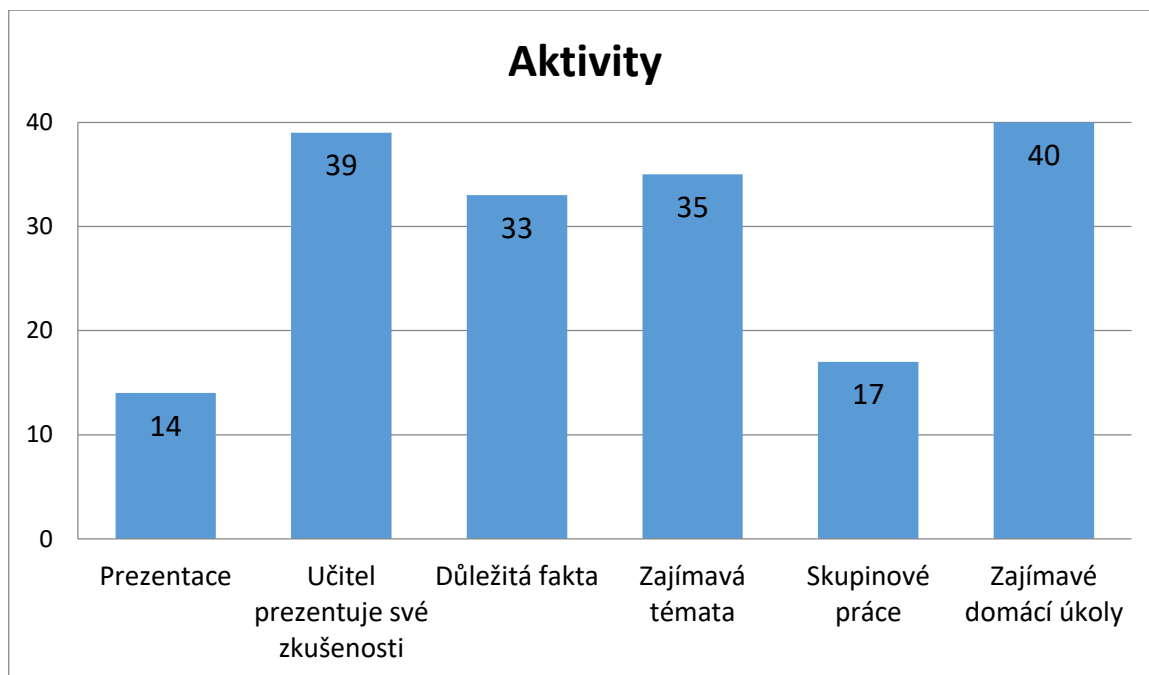
Graf 10 Zájem o výuku

V této otázce hodnotíme, zda se učitelé snažili zaujmout studenty svým výkladem. Na tuto otázku navazuje další otázka, ve které studenti hodnotí, jakým způsobem je učitelé aktivizovali. Tu otázku vyplňují jen ti studenti, kteří odpověděli na tuhle otázku kladně. Respondentů, co odpověděli kladně, byla většina. Což je velmi pozitivní.

Je vidět, že dle názorů studentů se učitelé snažili zaujmout a nějakým způsobem je aktivizovat. Hodnocení studentů je subjektivní. Pro každého jedince je vyvolání zájmu subjektivní a je vyvolán jiným způsobem. Někdo potřebuje prezentace, někdo se zase učí pomocí smyslů.

Odpověď studentů, že se je, dle jejich názorů, učitelé nesnažili zaujmout svým výkladem a nepoužívali žádné prostředky k tomu, aby jejich zájem vyvolali, odpovědělo záporně jen 10% z nich.

Otázka č. 7: Pokud ano, tak jak?

Graf 11 Aktivity vy výuce

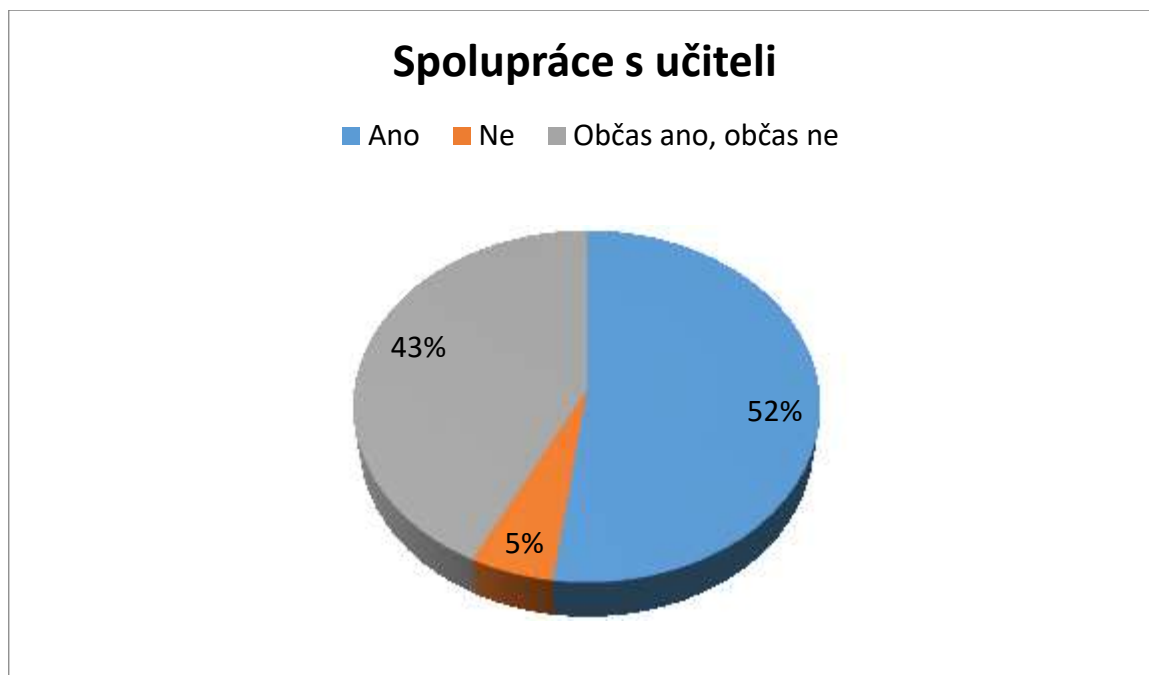
Otázka č. 7, která jak sem již zmínila, navazuje na otázku předchozí a zabývá se tím, čím učitelé vyvolávali zájem u studentů v předmětech. Respondenti měli možnost vyplnit jakékoli množství odpovědí.

Odpovědi se ve výrazné míře neliší. Největší počet zaznačených odpovědí je u odpovědi s názvem „zajímavé domácí úkoly“, celkově tuto odpověď zaznačilo 40 respondentů. Tato odpověď je celkem překvapivá, protože studenti na jakémkoli stupni vzdělání domácí úkoly příliš v oblibě nemají. Další, nejpočetnější odpovědí, je odpověď s názvem „učitel prezentuje své zkušenosti. Tuto odpověď vyplnilo celkem 39 respondentů, což je jen o jednoho studenta méně než v prvním případě. I zde, jako ve většině předchozích otázek, potvrzujeme HA.

Odpověď „důležitá fakta“, „zajímavá témata“ vyplnilo také větší množství respondentů, jak můžeme na výše uvedeném grafu vidět.

Je překvapující, že odpověď „skupinové práce“ zaznačilo jen 17 respondentů. Přitom mezi učiteli je zadávání skupinových prací celkem častá záležitost. Je ale vidět, že pro studenty to moc oblíbená aktivita není.

Otázka č. 8: Spolupráce s učiteli probíhala dle vašich potřeb?

Graf 12 Spolupráce s učiteli

Zda probíhala spolupráci s učiteli dle představ studenta, jsme zjišťovali ve výše uvedené otázce. Většina studentů uvedla, že spolupráce dle jejich představ probíhala. Zastoupení u kladné odpovědi, bylo celkem 52%. Dá se tedy říci, že tito studenti hodnotí spolupráci s učiteli velmi dobře a neměli žádný problém. Ovšem hned na druhém místě, se umístila odpověď s názvem „občas ano, občas ne“. To znamená, že tito studenti, kteří tvořili 43% odpovědí, hodnotí spolupráci podle situace a zřejmě i podle učitelů a předmětů. Záleží vždy na situaci a také na přístupu učitelů, jak budou schopni se studenty spolupracovat a v jaké míře je to také možné.

S touto otázkou můžeme spojit definici motivace od autorek Rohlíkové a Vejvodové (2010, s. 166). „Motivace pomáhá studujícímu v jakémsi „bdělém“ stavu, stavu připravenosti k učení. Probouzí energii a chuť ke studiu. V konkrétním pedagogickém procesu se uplatňuje složitá struktura různých motivů.“

Na první pohled se může zdát, že spolu definice motivace a otázka spolupráce s učiteli nesouvisí, ale když se otázkou začneme zabývat do hloubky, zjistíme, že aby byl učitel ochoten spolupracovat se studenty, musí na studentech vidět jejich motivaci ke studiu a k učení. Že je student ochoten se učit. Když totiž učitel nevidí u studenta snahu a zájem o předmět, který vede, nemusí být učitel ochoten s ním spolupracovat.

Otázka č. 9: Bylo těžké se seznámit s ostatními zahraničními studenty?

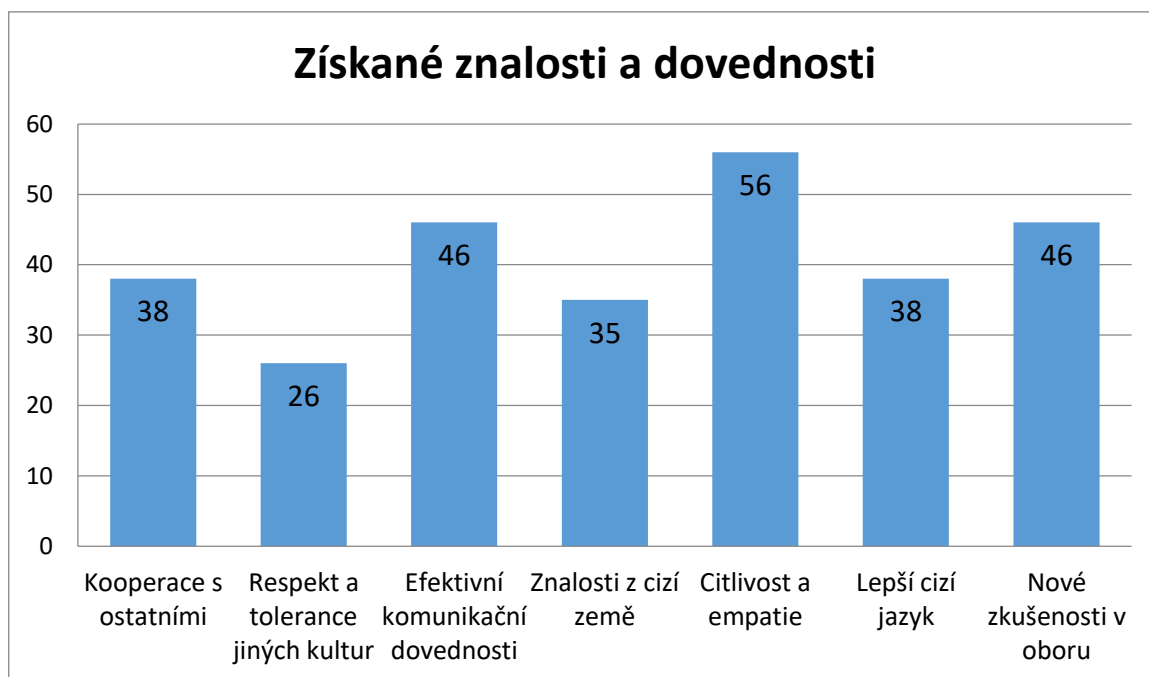

Graf 13 Seznamování

U otázky, zda bylo těžké seznamování s ostatními zahraničními studenty, zaznačila většina respondentů odpověď „ne, seznamování proběhlo bez problémů“. Tuto otázku zaznačilo 57% respondentů. Odpověď, která byla druhá nejčastější, byla „většinou podle situace“. Tuto odpověď zaznačilo 39% lidí.

Odpověď „ano, seznamování bylo náročné“ zaznačilo jen 4% respondentů. Je vidět, že většina respondentů neměla problémy s integrací mezi ostatní zahraniční studenty a seznámení tedy nebylo obtížné.

Otázka č. 10: Vyberte, které znalosti a dovednosti jste získala studiem v zahraničí.

Graf 14 Získané znalosti a dovednosti

V poslední otázce, v tomto souboru otázek, bylo nutné zjistit, které znalosti student studiem v zahraničí získal. S největším počtem zaznačených odpovědí je odpověď „citlivost a empatie“. Odpověď byla zaznačena celkem 56 krát. Získaná empatie a citlivost je zapříčiněná různorodostí národů a osob, které studují v zahraničí právě přes program Erasmus+. Studenti se navzájem poznávají a jsou schopni být vůči ostatním více empatičtí.

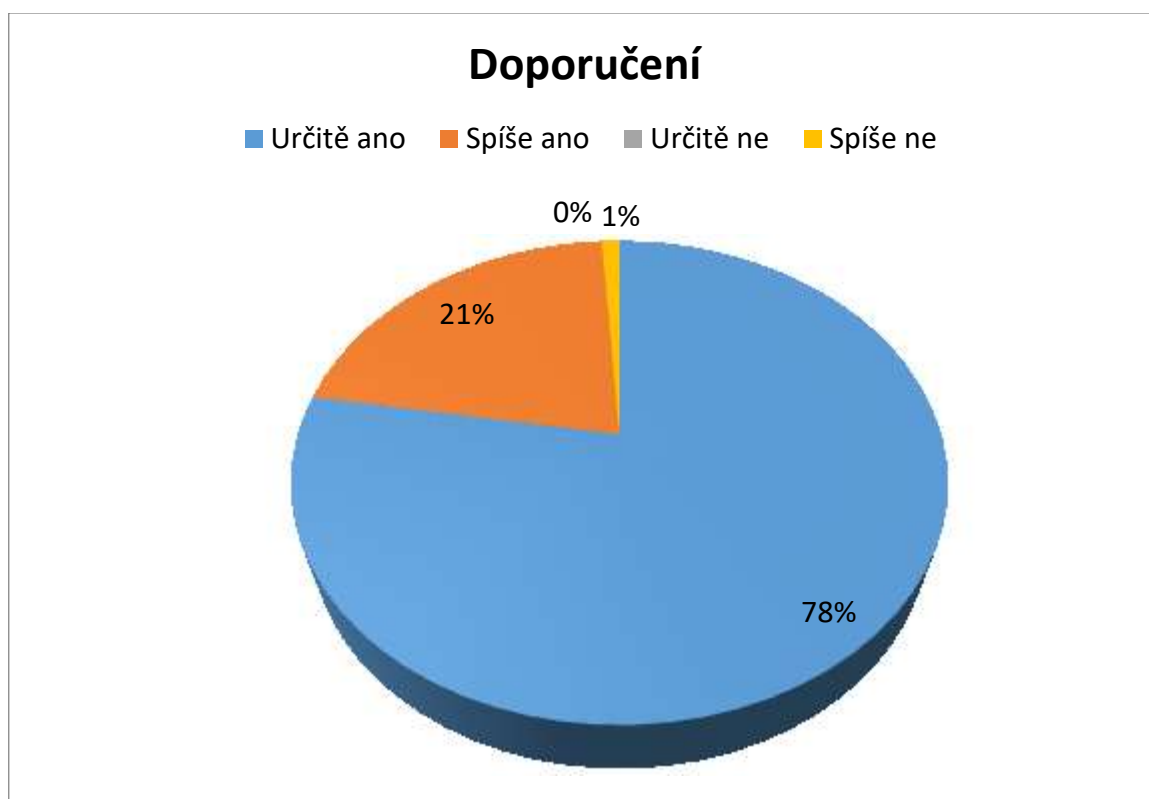
Studenti měli možnost zaznačit libovolné množství odpovědí. Záleží vždy na studentovi, jaké znalosti a dovednosti si ze studia odnese. Druhý největší počet odpovědí byla u „efektivní komunikační dovednosti“ stejně tak jako odpověď „nové zkušenosti v oboru“. Respondenti tyto odpovědi zaznačili celkem 46 krát.

Tyto dvě odpovědi jsou pro náš výzkum velmi zajímavé. Na začátku dotazníku měli respondenti vyplnit otázku ohledně vnitřní motivace ke studiu na zahraniční univerzitě. V této otázce bylo nejvíce zaznačených odpovědí u cestování a zisku zkušeností.

Tato otázka, která se ptá na získané zkušenosti a dovednosti ze studia na zahraniční univerzitě dokazuje, že zkušenosti, které považují studenti za jednu z nejzásadnějších faktorů vnitřní motivace, je také jednou z nejčastěji získaných znalostí a dovedností, které student studiem získal. Jejich vnitřní motivace tak koresponduje se získanými znalostmi a dovednostmi, které motivovali studenta ke studiu v zahraničí.

V poslední, závěrečné části dotazníku se nachází otázky ohledně **subjektivního názoru studentů na studium** obecně.

Otázka č. 11: Doporučili byste studium na zahraniční univerzitě ostatním studentům, kteří tuto možnost dosud nevyužili?

Graf 15 Doporučení

Otázka, ve které studenti doporučují studium na zahraniční univerzitě ostatním, sčítala 4 možné odpovědi. Největší procentuální zastoupení měla odpověď „určitě ano“, která měla 78%. Tato odpověď dokazuje, že se studentům líbí možnost studovat v zahraničí a získávat tak cenné zkušenosti ze studia. Odpověď „spíše ano“ zaznačilo celkem 21% respondentů.

Záporná odpověď, zda by respondenti doporučili ostatním studium v zahraničí, nebyla příliš frekventovaná. Jen jediný student zaznačil odpověď „spíše ne“. Odpověď „určitě ne“ nezaznačil ani jediný respondent.

Tyto reakce jsou velmi pozitivní pro ostatní vyjíždějící studenty. Dokazují, že opravdu má cenu studium v zahraničí vyzkoušet.

Otázka č. 12: Je dle vašeho názoru studium v zahraničí odlišné?

Graf 16 Odlišnost studia

Poslední otázkou v dotazníku byla ta, zda je dle studentů studium v zahraničí odlišné z obecného hlediska. Většina studentů si myslí, že studium v zahraničí je odlišné, celkem 80%. Tato otázka byla pojata v obecné rovině, takže si pod ní student mohl představit cokoli. Jak formu výuky, přístup učitelů, spolupráci s učiteli, aktivizační činnosti a mnoho dalšího, co se s tímto tématem může pojít.

Zápornou odpověď zaznačilo 20% studentů. Dle nich studium v zahraničí odlišné není.

5.2 Shrnutí výsledků výzkumu a doporučení pro praxi

Jako hlavní výzkumnou otázku jsme si zvolili: Jaká je motivace studentů ke studiu na zahraniční univerzitě a získané zkušenosti? Níže si uvedeme odpovědi na zvolené dílčí výzkumné otázky a získaná data si vyhodnotíme.

Výsledky mluví následovně. Nejvíce studentů považuje za vnitřní motivaci cestování, celkem 58 studentů. Druhý největší faktor, který považují studenti za motivační, je získání lepších zkušeností. Také to ale může být prohloubení těch dosavadních.

Teď se budeme věnovat otázce, ve které se zkoumá motivace vnější. Tady studenti vidí jako největší motivaci poznání jiné země, tuto odpověď zaznačilo celkem 55 studentů. Druhá nejčastější vnější motivace, kterou jsme tímto výzkumem zjistili, spočívá ve zlepšení cizího jazyka, která byla zaznačena studenty celkem 51 krát. V této otázce byly všechny odpovědi téměř stejně často vyplňovány a liší se jen o pár zaznačení.

Kdo nejvíce ovlivnil rozhodnutí studenta ke studiu na zahraniční univerzitě? Tato otázka byla zvolena za jednu z dílčích výzkumných otázek, protože odpovědi na ni jsou pro náš výzkum důležité. Celkově největší procentuální zastoupení měla odpověď „nikdo, bylo to mé vlastní rozhodnutí“. Tuto odpověď zaznačilo celkově 44% respondentů. Je to hlavně proto, že studenti tohoto věku už jsou schopni samostatného rozhodování a nemají potřebu se nechat ovlivňovat jinými lidmi.

Překvapivý je zde také počet zaznačených odpovědí u ovlivnění ze strany přátel, které je vyšší, než ovlivnění ze strany rodičů. Lze tedy předpokládat, že čím vyšší věk, tím menší vliv mají rodiče na naše rozhodnutí. U odpovědi „přátelé“ je zaznačených odpovědí celkem 30%, avšak u odpovědi „rodiče“ jen 17%. Další možnosti odpovědí, jako například „přítel/přítelkyně“ nebo „učitelé ve škole“ studenty v rozhodnutí velmi neovlivnily.

Na otázku jaké limitace viděl student v rozhodnutí studovat na zahraniční univerzitě, není velký rozdíl. Alespoň tedy v prvních třech nejvíce frekventovaných odpovědích. První tři odpovědi s největším počtem zaznamenaných odpovědí se liší vždy pouze o jedinou odpověď. Největší limitace je pro studenty „odloučení od rodiny“ s počtem 22 zaznačených odpovědí. Následuje odpověď „nová/jiná kultura“ nebo také „strach z neznáma“.

Z výsledků této otázky vyplývá, že by bylo pro studenty nejlepší zařadit více přednášek o tom, jak to v zemích funguje a také, dle mého názoru, požádat absolventy a uspořádat různé konference na téma studium v zahraničí, kde absolvent programu Erasmus+ uvede, co mu dělalo v zahraničí největší problém. Může také uvést ty informace, kterých si cení a myslí si, že by bylo dobré se o ně podělit s ostatními, aby se vyhnuli různým problémům a nepovažovali strach z neznáma za jednu z největších limitací. Tyto konference již probíhají, ale bylo by prospěšné je zařadit v daleko větší míře.

Jaká byla dle názoru studentů spolupráce s učiteli? Zda probíhala spolupráce dle potřeb studenta, jsme se dotazovali studentů v jedné z otázek v dotazníku také. Většina studentů uvedla, že spolupráce probíhala dle jejich představ. Zastoupení u kladné odpovědi bylo celkem 52. Ovšem hned na druhém místě se umístila odpověď s názvem „občas ano, občas ne“. To znamená, že tito studenti, kteří tvořili 43% odpovědí, hodnotí spolupráci podle situace a zřejmě i podle učitelů a předmětů. Otázka nebyla blíže specifikována, a tak bylo na studentovi, jak ohodnotí spolupráci s učiteli na univerzitě. Je jasné, že spolupráce musí být oboustranná. Jinak ani učitel nebude mít zájem se studentem spolupracovat, když u studenta neuvidí snahu se do obsahu předmětu zapojit.

Záleží vždy na situaci a také na přístupu učitelů, jak budou schopni se studenty spolupracovat a v jaké míře je to také možné.

Znalosti a dovednosti, které student získal na zahraniční univerzitě, mne mile překvapily. Byla to jedna z posledních otázek v dotazníku, na kterou měl respondent odpovědět. S největším počtem zaznačených odpovědí je odpověď „citlivost a empatie“. Odpověď byla zaznačena celkem 56 krát. Získaná empatie a citlivost je zapříčiněna různorodostí národů a osob, které studují v zahraničí právě přes program Erasmus+. Studenti tedy účastí na tomto programu velmi těží, protože ve společnosti je schopnost empatie velmi důležitá a ceněná. Druhý největší počet odpovědí byla možnost „efektivní komunikační dovednosti“, stejně tak jako odpověď „nové zkušenosti v oboru“. Respondenti tyto odpovědi zaznačili celkem 46 krát. Nové zkušenosti v oboru byla tedy druhou nejčastější odpovědí, kterou studenti značili. Je dobré vědět, že když je jednou z podmínek programu Erasmus+ si tzv. spárovat předměty s univerzitou v zemi, kde student studuje, tak tahle nutnost přináší své klady.

Student tedy získá znalosti v oboru, ve kterém se chce v budoucnu uplatit i v tom případě, že se zapíše do programu Erasmus+. Nevadí tedy, že vynechá určitou část svého studia.

Z výsledků, které jsme z dotazníku získali, můžeme říci, že si studenti studium na zahraniční univerzitě chválí a také ho doporučují ostatním. Což je velká výhoda. Někdy se totiž student nemůže odhodlat k takto velkému kroku sám a lehké popostrčení mu pomůže.

Závěrem bych ještě dodala, že motivace studentů pro zahraniční studium je i z hlediska budoucnosti velmi dobrá investice a zcela určitě se vyplatí studentům jejich pobyt v zahraničí co nejvíce usnadnit. Získáme tím pro naše budoucí zaměstnavatele sebevědomé, samostatné, inteligentní a informované potenciální zaměstnance.

Většina studentů je tedy ráda, že studium v zahraničí absolvovala a získala tak cenné znalosti a zkušenosti nejen v oboru, ale také znalosti o jiné kultuře. Studenti také získali cenné schopnosti, které jsou schopni uplatnit v budoucím životě.

ZÁVĚR

V této bakalářské práci jsme se zabývali motivací, která vede studenty ke studiu na zahraniční univerzitě. Dozvěděli jsme se rozdíl mezi motivací vnější a vnitřní, uvedli jsme si k těmto druhům motivace jak definice, tak příklady, které nám pojem motivace přiblíží.

Dále jsme se v rámci tématu zabývali internacionalizací. Tento pojem, jak už bylo několikrát uvedeno, je pojem relativně nový a tím pádem pro tuto oblast velmi důležitý. V jedné z kapitol, byly uvedeny programy celoživotního vzdělávání. Přes tyto programy lze studium v zahraničí absolvovat. Do hloubky jsme se však zabývali jen programem Erasmus+, který je pro naši bakalářskou práci klíčový.

Co se týká motivace ke studiu na zahraniční univerzitě, jistě už bylo řečeno i zkoumáno mnohé. Na téma motivace se dívám z pohledu studenta, který získává prvotní a zásadní informace o tomto studiu a zkoumám ji z hlediska vnitřních i vnějších faktorů, které na studenta působí ze všech stran. Mnohdy nebylo jednoduché tyto informace získat. Zasláné dotazníky byly vráceny vyplněné chybně nebo byla návratnost zpočátku velmi malá.

V praktické části naší bakalářské práce, jsme se dozvěděli informace ohledně studia na zahraniční univerzitě. Jak ty informace, které student nastiňuje před studiem, jako například jaká je jeho motivace. Tak i ty, které zažíval v průběhu pobytu. Bylo nutné oslovit ty studenty, kteří program Erasmus+ již absolvovali. Jsou totiž schopni zhodnotit a analyzovat situace, které jsme v tomto dotazníku zkoumali.

Zjistili jsme, že velká část studentů má ze studia na zahraniční univerzitě strach. Ať už je jejich limitací odloučení od rodiny nebo jsou to malé komunikační dovednosti. Všechno jsou to obavy, které je nutné překonat a vydat se tak na cestu, které nebudou litovat.

Výsledky ukazují, že studenti získali ze studia mnoho dovedností a znalostí, které by měli být schopni v budoucím životě uplatnit. Velká většina studentů zastává názor, že studium v zahraničí je prospěšné, a proto by mnoho z nich studium na zahraniční univerzitě doporučilo i ostatním.

Zjistila jsem, že velká část studentů má obavy z neznámého a nového prostředí a nových věcí. Pokud beru motivaci z té druhé strany, většina respondentů považuje jako nejsilnější motivaci pro studium na zahraniční univerzitě zájem o cestování a získávání nových zkušeností.

Z výzkumu ale také vyplývá, že i když studenty limituje strach, tak jej většinou dokáží překonat a možnost studovat na zahraniční univerzitě i přes to využijí.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- 1) ČÁP, Jan. *Psychologie pro učitele*. Praha: Portál, 2001. ISBN 807178463x.
- 2) LOKŠOVÁ, Irena a Jozef LOKŠA. *Pozornost, motivace, relaxace a tvořivost dětí ve škole*. Praha: Portál, 1999. Pedagogická praxe. ISBN 807178205x.
- 3) NAKONEČNÝ, Milan. *Motivace lidského chování*. Praha: Academia, 1996. ISBN 8020005927.
- 4) KREJČOVÁ, Lenka. *Psychologické aspekty vzdělávání dospívajících*. Praha: Grada, 2011. Pedagogika (Grada). ISBN 978-80-247-3474-3.
- 5) ŠÁMALOVÁ, Kateřina. *Šance na dosažení vysokoškolského vzdělání v populaci osob se zdravotním postižením*. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2016. ISBN 978-80-246-3469-2.
- 6) ROHLÍKOVÁ, Lucie a Jana VEJVODOVÁ. *Vyučovací metody na vysoké škole*. V Plzni: Západočeská univerzita, 2010. ISBN 978-80-7043-967-8.
- 7) ANDRYSOVÁ, Pavla, Jana MARTINCOVÁ a Vendula MACHÁČKOVÁ. *Profesní kontext sociální pedagogiky: motivace studentů k výkonu*. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Fakulta humanitních studií, 2014. ISBN 9788074544644.
- 8) LUKÁŠOVÁ, Růžena. *Organizační kultura a její změna*. Praha: Grada, 2010. Expert (Grada). ISBN 9788024729510.
- 9) *Efektivní učení ve škole*. Přeložil Dominik DVOŘÁK. Praha: Portál, 2005. Pedagogická praxe. ISBN 8071785563.
- 10) MASTILIAKOVÁ, Dagmar. *Posuzování stavu zdraví a ošetřovatelská diagnostika: v moderní ošetřovatelské praxi*. Praha: Grada, 2014. Sestra (Grada). ISBN 978-80-247-5376-8.
- 11) ŠTĚPANÍK, Jaroslav. *Umění jednat s lidmi: [cesta k úspěchu]*. Praha: Grada, 2003. *Psychologie pro každého*. ISBN 80-247-0530-3.
- 12) TURECKIOVÁ, Michaela. *Řízení a rozvoj lidí ve firmách*. Praha: Grada, 2004. *Psyché* (Grada). ISBN 80-247-0405-6.

- 13) PLAMÍNEK, Jiří. Tajemství motivace: jak zařídit, aby pro vás lidé rádi pracovali. 3., rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing, 2015. Poradce pro praxi. ISBN 978-80-247-5515-1.
- 14) SLAMĚNÍK, Ivan. Emoce a interpersonální vztahy. Praha: Grada, 2011. Psyché (Grada). ISBN 978-80-247-3311-1.
- 15) BRDEK, Miroslav a Helena VYCHOVÁ. *Evropská vzdělávací politika: programy, principy a cíle*. Praha: ASPI, 2004. ISBN 80-86395-96-0.
- 16) BORECKÁ, Lenka, Lenka PAZDEROVÁ a Hana SEDLÁKOVÁ. *Ze školy do Evropy*. Brno: Doplněk, 2002. ISBN 8072391240.
- 17) CHRÁSKA, Miroslav. *Metody pedagogického výzkumu: základy kvantitativního výzkumu*. Praha: Grada, 2007. Pedagogika (Grada). ISBN 9788024713694.
- 18) KERHART, Lukáš. *Cestování: nejlepší životní investice : první opravdový kariérní rádce pro mladého člověka*. Praha: Grada Publishing, 2016. ISBN 9788027100606.

Elektronické zdroje

- 1) Psychologické aspekty motivace. Motivace [online]. [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <https://publi.cz/books/171/04.html>
- 2) Janebová, E. (2009): Vedení internacionalizace vysokých škol, *Studia paedagogica*, roč. 14, č. 2, ISSN 1803-7437. Dostupné z: <http://www.phil.muni.cz/journals/index.php/studia-paedagogica/article/view/87/>
- 3) ŘÍČAN, Pavel. *Psychologie osobnosti: obor v pohybu*. 6., rev. a dopl. vyd., V Grada Publishing 2. Praha: Grada, 2010. Psyché (Grada). ISBN 978-80-247-3133-9. Dostupné z: <https://books.google.cz/>
- 4) ORBIS SCHOLAE. ORBIS SCHOLAE [online]. 2015(9), 29-54 [cit. 2017-04-08]. Dostupné z: http://www.orbisscholae.cz/archiv/2015/2015_1_02.pdf
- 5) Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [online]. 2017 [cit. 2017-04-08]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/vysoke-skolstvi>
- 6) Národní agentura pro evropské vzdělávací programy. NAEP [online]. 2017 [cit. 2017-04-08]. Dostupné z: http://www.naep.cz/index.php?a=view-project-folder&project_folder_id=17&

- 7) Vysoké školství ve světě. Eurostudent o mobilitě studentů a internacionalizaci studia [online]. 2015 [cit. 2017-04-17]. Dostupné z: <https://vsmonitor.wordpress.com/2015/04/30/eurostudent-o-mobilite-studentu-a-internacionalizaci-studia/>
- 8) Erasmus+ [online]. 2017 [cit. 2017-04-08]. Dostupné z: <http://www.naerasmusplus.cz/cz/mobilita-osob-vysokoskolske-vzdelavani/pro-studenty/>
- 9) Internacionalizace na VŠ v ČR. IPN KREDO [online]. 2015 [cit. 2017-04-12]. Dostupné z: <file:///C:/Users/pc/Downloads/IPN-KREDO-Internacionalizace-na-vysokych-skolach-v-cr.pdf>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ECHE Listina programu Erasmus pro vysokoškolské vzdělávání

ECTS Význam druhé zkratky

ESVO Evropské sdružení volného obchodu

EU Evropská unie

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 Pohlaví.....	38
Graf 2 Věk	39
Graf 3 Stupeň studia	40
Graf 4 Země původu	41
Graf 5 Vnitřní motivace	44
Graf 6 Vnější motivace	45
Graf 7 Vliv na rozhodnutí	46
Graf 8 Limitace	47
Graf 9 Výběr univerzity	48
Graf 10 Zájem o výuku	49
Graf 11 Aktivity vy výuce	50
Graf 12 Spolupráce s učiteli.....	51
Graf 13 Seznamování.....	52
Graf 14 Získané znalosti a dovednosti.....	53
Graf 15 Doporučení	54
Graf 16 Odlišnost studia	55

SEZNAM PŘÍLOH

- 1) DOTAZNÍK

PŘÍLOHA P I: DOTAZNÍK

Dobrý den, jmenuji se Andrea Minaříková a studuji poslední ročník na Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně. Obor Sociální pedagogika. Chtěla bych Vás požádat o vyplnění mého dotazníku s názvem Motivace studentů ke studiu na zahraniční univerzitě.

Účast na mém výzkumu je zcela anonymní a výsledky výzkumu budou použity pouze pro mou bakalářskou práci.

Mnohokrát děkuji za vyplnění, které zabere jen pár minut času.

Úvodní otázky

- 1) Jaké je vaše pohlaví?
  - muž
  - žena
- 2) Uveďte váš věk?
  - 18-20
  - 21-24
  - 25 a více
- 3) Z jaké země pocházíte?
  - .....
- 4) V jakém studijním programu studujete?
  - Bc.
  - Mgr./Ing.
  - Ph.D.

Motivace

- 5) Jaká byla vaše největší vnitřní motivace proč studovat na zahraniční univerzitě? Max. 3 odpovědi.
  - zlepšit cizí jazyk
  - cestování
  - touha po nových znalostech
  - touha po lepších zkušenostech
  - osamostatnit se
  - nové přátelství
  - poznat jinou kulturu
  - poznat jiný školní systém

- 6) Co považujete za největší vnější motivaci ke studiu na zahraniční univerzitě? Max. 3 odpovědi.
- zlepšit cizí jazyk/jazyky
  - lepší uplatnění se na trhu práce
  - nové znalosti
  - potřeba více životních zkušeností
  - poznání jiné země
- 7) Kdo nejvíce ovlivnil vaše rozhodnutí odjet studovat do zahraničí?
- rodiče
  - přátelé
  - přítel/přítelkyně
  - učitelé ve škole
  - nikdo, bylo to mé vlastní rozhodnutí
- 8) Co Vás nejvíce limitovalo v rozhodnutí studovat na zahraniční univerzitě?
- výdaje
  - odloučení od rodiny
  - absence na své univerzitě
  - strach z neznáma
  - malé komunikační dovednosti
- 9) Podle čeho jste si vybírali univerzitu, na které chcete studovat?
- úroveň školství v zemi
  - obor studia
  - dle kvality výuky
  - recenze od studentů, kteří studium absolvovali
  - vybavenost školy – knihovna, počítačová učebna aj.
  - podle lokality

Informace o studiu na zahraniční univerzitě

- 10) Snažili se učitelé zaujmout studenty svým výkladem?
- ano
  - ne
- 11) Pokud ano, tak jak?
- prezentace
  - učitel prezentuje své zkušenosti
  - důležitá fakta
  - zajímavá témata
  - skupinové práce
  - zajímavé domácí úkoly
  - návštěva různých míst/exkurze dle probíraných témat
- 12) Spolupráce s učiteli probíhala dle vašich potřeb?
- ano
  - ne
  - občas ano, občas ne

- 13) Bylo těžké se seznámit s ostatními zahraničními studenty?
- ne, seznamování proběhlo bez problémů
  - jak kdy, většinou podle situace
  - ano, seznamování bylo náročné
- 14) Vyberte, které znalosti a dovednosti jste získala studiem v zahraničí:
- kooperace s ostatními
  - respekt a tolerance jiné kultury
  - efektivní komunikační dovednosti
  - poznání země/zemí
  - citlivost a empatie
  - lepší cizí jazyk
  - nové zkušenosti v oboru

Finální informace

- 15) Doporučili byste studium na zahraniční univerzitě ostatním studentům, kteří tuto možnost dosud nevyužili?
- určitě ano
  - spíše ano
  - určitě ne
  - spíše ne
- 16) Je dle vašeho názoru studium v zahraničí odlišné?
- ano
  - ne

